

**ANÀLISI DE LA DOCUMENTACIÓ RELATIVA ALS FETS SUCCEÏTS
EL 4 DE FEBRER DE 2006 A LA FINCA DEL CARRER SANT PERE
MÉS BAIX, 55 I ELS FETS OCORREGUTS EL 6 DE SETEMBRE DE
2006 A LA DISCOTECA “BIKINI” (CARRER DÉU I MATA, 195)**

I.- PART INTRODUCTÒRIA

1. Caràcter i objecte del present informe:

1.1.- La funció jurisdiccional i la regulació de la revisió de Sentències a la Llei d'Enjudiciament Criminal (LECRIM);

1.2.- La denúncia de l'Ajuntament de Barcelona i la resposta de la Fiscalia Provincial de Barcelona de 26 de gener de 2015. El concepte de “fets nous”. Un apunt sobre els efectes d'una possible confessió d'un tercer;

1.3.- L'obligació de l'Ajuntament de Barcelona d'executar les Sentències en els seus propis termes;

1.4.- Caràcter, abast i objecte del present informe

**II.- ANÀLISI DE LA DOCUMENTACIÓ RELATIVA ALS FETS
OCORREGUTS EL 4 DE FEBRER DE 2006 AL CARRER SANT PERE
MÉS BAIX, 55**

2. Els fets provats en les Sentències de l'Audiència Provincial (secció vuitena) de 15 de gener de 2008 i del Tribunal Suprem, Sala de lo Penal (secció segona) de 12 de juny de 2009, relatives als fets ocorreguts el 4 de febrer de 2006 al carrer Sant Pere Més Baix, 55 de Barcelona, no poden ser revisats en seu administrativa.

2.1.- El marc de l'actuació. Contextualització;

2.2.- L'actuació de la Guàrdia Urbana davant les queixes;

2.3.- La intervenció en el dispositiu;

2.4.- La identificació dels acusats;

2.5.- El tractament als acusats;

3.- Anàlisi dels principals elements de la instrucció (Jutjat d'Instrucció 18 de Barcelona)

4.- Els recursos contra la denegació de proves (resolts per l'Audiència Provincial)

5.- La fase de judici (Audiència Provincial -secció vuitena)

5.1.- La discussió sobre l'element causal del dany;

5.2.- La sentència en Primera Instància

6.- Les actuacions davant el Tribunal Suprem

7.- Les actuacions davant el Tribunal Constitucional i la inexistència d'accions posteriors

8.- Les accions judicials d'alguns acusats en la causa de Sant Pere Més Baix, 55 per maltractaments:

8.1.- Anàlisi individualitzat dels fets que porten a l'arxiu dels assumptes

III.- ANÀLISI DE LA DOCUMENTACIÓ RELATIVA ALS FETS OCORREGUTS EL 6 DE SETEMBRE DE 2006 A LA DISCOTECA "BIKINI"

9.- La relació entre el cas ocorregut el 6 de setembre de 2006 a la discoteca "Bikini" i resolt per l'Audiència Provincial (secció cinquena), amb Sentència de 17 d'octubre de 2011 i posterior del Tribunal Suprem, Sala de lo penal (secció segona), de 27 de novembre de 2012 i els fets del carrer Sant Pere Més Baix, 55

9.1.- Els fets i justificació de la seva relació entre els dos casos;

9.2.- Descripció detallada de l'actuació municipal;

9.3.- La impossibilitat jurídica de relacionar ambdós casos;

10.- La incapacitat permanent en grau de total i absoluta declarada als agents

IV.- ANÀLISI DE LES RECLAMACIONS CONTRA LA GUÀRDIA URBANA.

11.- Reclamacions i denúncies per actuacions de la Guàrdia Urbana de Barcelona relatives a maltractes, tractes denigrants i tortures

11.1.- Tramitacions judicials i resultat.

11.2.- Organismes institucionals de control.

11.3.- Organismes No Governamentals.

11.4.- Tramitacions de la Unitat de Règim Intern de la Guàrdia Urbana.

11.5.- La Guàrdia Urbana en el seu context.

V.- ACTUACIONS PORTADES A TERME I CONCLUSIONS

12.- Mesures adoptades per l'Ajuntament de Barcelona des del 2006

13.- Conclusions

Barcelona, 23 de febrer de 2015

Direcció de Serveis Jurídics Centrals

ANÀLISI DE LA DOCUMENTACIÓ RELATIVA ALS FETS SUCCEÏTS EL 4 DE FEBRER DE 2006 A LA FINCA DEL CARRER SANT PERE MÉS BAIX, 55 I ELS FETS OCORREGUTS EL 6 DE SETEMBRE DE 2006 A LA DISCOTECA “BIKINI” (CARRER DÉU I MATA, 195)

I.- PART INTRODUCTÒRIA

En sessió del passat 27 de gener de 2015, en reunió dels presidents dels grups municipals presidida per l'Alcalde, es va demanar la intervenció d'aquesta Direcció a fi i efecte de plantejar els eixos principals de caire jurídic que poguéssin analitzar les actuacions en relació als fets ocorreguts el 4 de febrer de 2006 a la finca del carrer Sant Pere Més Baix, 55.

Aquest informe jurídic ve absolutament condicionat per, com a mínim, tres elements:

El primer, que els fets van ocórrer fa quasi 10 anys. Les tècniques i procediments d'intervenció no són els mateixos.

El segon, que si bé la voluntat és analitzar els procediments interns, per extreure'n conclusions i proposar la introducció de millores, no li correspon ni a l'Ajuntament de Barcelona ni a cap dels seus agents revisar, ni tan sols valorar allò jutjat. El poder judicial controla a l'administració, i no a l'inrevés.

El tercer element, que atès que la justícia va cloure els expedients i ni el Síndic de Greuges, ni cap altre organisme extern consta que tingués un expedient obert d'aleshores, per tot això el present informe es circumscriu a elements interns municipals.

1. Caràcter i objecte del present informe:

El passat dissabte 17 de gener de 2015, a les 22,30h, va ser emès en el programa Sala 33 del Canal 33 de Televisió de Catalunya, el documental “*Ciutat Morta*”. Aquest documental tracta diverses actuacions relatives als fets succeïts el dia 4 de febrer de 2006 en el marc d'una actuació policial al carrer Sant Pere Més Baix, 55 de Barcelona. Si bé el documental portava alguns mesos publicat, aquesta Direcció el va poder visionar per primera vegada el mateix 17 de gener de 2015.

El documental té com a objectiu fonamental fer una crítica del procediment, per una banda portat a terme per la Guàrdia Urbana i

per l'altre, per les diferents fases de judici penal a què van donar lloc els fets del dia 4 de febrer al carrer Sant Pere Més Baix, 55 davant d'una festa en un immoble ocupat, i que va acabar amb la condemna dels acusats.

Visionat el mateix, i amb la voluntat d'actuar amb la màxima transparència, aquesta Direcció, en data 19 de gener de 2015, amb el vist-plau de la Primera Tinència d'Alcaldia, va presentar un escrit a la Fiscalia Provincial de Barcelona, on de forma argumentada i donant trasllat de l'enllaç¹, amb accés al documental, es sol·licitava:

“PRIMER.- Posar en coneixement de la Fiscalia de Barcelona aquests fets, a fi efecte que adopti les iniciatives més apropiades en Dret per esclarir aquests fets nous, i a la vista dels mateixos en faci la valoració jurídica adient amb les corresponents accions que consideri en defensa de la legalitat, tota vegada que el documental apunta entre altres, a una autoria concreta i diferent a la que fins la data coneixia l'Ajuntament de Barcelona.

SEGON.- En cas d'obrir-se diligències, posar de manifest l'interès municipal de ser informats al respecte.”

La fiscalia Provincial a través de la Fiscal en cap va notificar al Director de Serveis Jurídics, en data 26 de gener de 2015, un decret d'arxiu de les diligències pre-processals incoades arrel dels fets comunicats, del qual procedeix ressaltar el següent:

“Es claro, pues, que no cabe realizar ahora una nueva investigación de los hechos que en el presente caso fueron objeto de la instrucción, ni tampoco, como antes se ha dicho, volver a realizar la valoración de la prueba practicada, con todas las garantías procesales, en el acto del juicio oral, por otro lado, no puede ser considerado como hecho o elemento de prueba nuevo la atribución a un supuesto testigo no identificado de la declaración de que uno de los hechos objeto de enjuiciamiento en el caso sucedió de modo diverso del declarado probado y de que fue llevado a cabo por persona distinta, asimismo no identificada, de los acusados que fueron condenados como sus autores.”

---

¹ El documental es podia visionar a: <http://www.cma.cat/tv3/alacarta/Sala-33/Ciutat-morta/video/5433631/>

El Parlament de Catalunya va aprovar amb data 22 de gener de 2015 una declaració institucional en la què s'acorda traslladar a fiscalia la conveniència de revisar totes les actuacions judicials derivades dels fets del 4F si de resultes del què s'exposa en el documental *Ciutat morta* es pot considerar que no hi va haver una investigació prou curosa, incloses les denúncies per delictes de lesions que en aquell moment es van arxivar, i traslladar a l'Ajuntament de Barcelona la conveniència de fer les investigacions internes pertinents en el Cos de la Guàrdia Urbana per tal de dirimir, si escau, les responsabilitats que corresponguin.

La Sala de Govern del Tribunal Superior de Justícia de Catalunya (TSJC) en data 27 de gener de 2015 va adoptar un acord en relació a la polèmica social i mediàtica sorgida arran de l'emissió del documental pels fets succeïts el 4 de febrer de 2006, destacant la declaració del TSJC en els termes que "*lamenta les desqualificacions gratuïtes que s'han fet de la Jutge d'Instrucció, del Tribunal Sentenciador i del Tribunal Suprem*", i es realitzen significacions de les actuacions judicials per al coneixement de la ciutadania, acordant fer distribució del mateix al conjunt de jutges i magistrats de Catalunya i als diferents mitjans de comunicació social.

Els fets d'aquell dia han estat jutjats en diferents ocasions, concretament:

- Sentència de la Secció Vuitena de l'Audiència Provincial, de 15 de gener de 2008.
- Finalment es va dictar la Sentència del Tribunal Suprem de 12 de juny de 2009.

1.1.- La funció jurisdiccional i la regulació de la revisió de Sentències a la Llei d'Enjudiciament Criminal (LECRIM);

El cas conegut com 4F, és un cas jutjat i tancat i a l'Ajuntament de Barcelona li correspon executar les resolucions judicials.

L'article 118 de la CE estableix respecte del compliment de les sentències:

"Es obligado cumplir las sentencias y demás resoluciones firmes de los Jueces y Tribunales, así como prestar la colaboración requerida por éstos en el curso del proceso y en la ejecución de lo resuelto."

I també és important recordar l'art. 117.3 CE:

"El ejercicio de la potestad jurisdiccional en todo tipo de procesos, juzgando y haciendo ejecutar lo juzgado, corresponde

exclusivamente a los Juzgados y Tribunales determinados por las leyes, según las normas de competencia y procedimiento que las mismas establezcan” .

També la Llei Orgànica del Poder Judicial estableix al seu article 17:

“Las Administraciones Públicas, las Autoridades y funcionarios, las Corporaciones y todas las entidades públicas y privadas, y los particulares, respetarán y, en su caso, cumplirán las sentencias y las demás resoluciones judiciales que hayan ganado firmeza o sean ejecutables de acuerdo con las leyes.”

I, en l'article 18.1:

“Las resoluciones judiciales sólo podrán dejarse sin efecto en virtud de los recursos previstos en las leyes”.

Així, tant en el cas que ens ocupa com en qualsevol altre supòsit judicial sentenciat amb sentència ferma, s'ha de fer valer els principis de respecte a les resolucions judicials, la invariabilitat de les sentències, i la cosa jutjada.

L'article 207 de la Llei d'enjudiciament civil, subsidiària de la Llei d'enjudiciament Criminal (LECr) en l'àmbit penal, defineix les resolucions fermes com aquelles contra les què no hi cap recurs per no preveure-ho la llei o perquè estant previst ha transcorregut el termini legalment fixat sense que cap de les parts l'hagi presentat.

I l'apartat 4 de l'esmentat precepte es refereix a l'aspecte formal de la cosa jutjada, establint que quan una resolució es considera ferma passa en autoritat de cosa jutjada i el tribunal del procés haurà d'estar en tot cas a allò establert en la mateixa. Concretant-se en el principi d'immutabilitat de la part dispositiva de la sentència en el procés on es dicta la resolució ferma o en la inatacabilitat de les resolucions fermes.

Partint de la fermesa de les sentències i les conseqüències posades de manifest que això comporta, a més a més, s'ha de ressaltar que **a ningú més que als òrgans judicials els correspon la revisió d'uns fets declarats provats per una sentència ferma.**

En aquest sentit, l'ordenament jurídic preveu una darrera garantia del sistema jurídic per determinats supòsits amb objecte d'esmenar errors judicials: el **recurs de revisió**. Aquests és la única via per accionar respecte a aquest cas.

El recurs de revisió és un recurs de naturalesa excepcional, per una part de la doctrina més que un recurs és un procediment que sorgeix com a garantia del procediment, és extraordinari i especial, doncs en tant que afecta al principi fonamental de cosa jutjada, es presenta com última garantia que ofereix l'ordenament jurídic.

Es tracta, doncs, d'un remei per evitar situacions injustes que pot generar una sentència ferma que en principi no pot ser atacada.

Segons la STS 12 desembre 2012 (RJ 2013, 229) el recurs de revisió constitueix *“el triunfo de la verdad material frente a la verdad formal amparada por los efectos de cosa juzgada.”*

Els articles 954 i ss de la LECr malgrat el principi de seguretat jurídica regulen la possibilitat de revisar sentències fermes (donada l'excepcionalitat d'aquest procediment) tan sols en un *numerus clausus* de supòsits. Si es donen, els condemnats poden utilitzar aquesta via per a demostrar la seva innocència.

Art. 954. “[Recurso de revisión. Motivos]

Habrá lugar al recurso de revisión contra las sentencias firmes en los casos siguientes:

1º Cuando estén sufriendo condena dos o más personas, en virtud de sentencias contradictorias, por un mismo delito que no haya podido ser cometido más que por una sola.

2º Cuando esté sufriendo condena alguno como autor, cómplice o encubridor del homicidio de una persona cuya existencia se acredite después de la condena.

3º Cuando esté sufriendo condena alguno en virtud de sentencia, cuyo fundamento haya sido un documento o testimonio declarados después falsos por sentencia firme en causa criminal, la confesión del reo arrancada por violencia o exacción, o cualquier hecho punible ejecutado por un tercero, siempre que los tales extremos resulten también declarados por sentencia firme en causa seguida al efecto. A estos fines podrán practicarse todas cuantas pruebas se consideren necesarias para el esclarecimiento de los hechos controvertidos en la causa, anticipándose aquellas que por circunstancias especiales pudieran luego dificultar y hasta hacer imposible la sentencia firme, base de la revisión.

4º Cuando después de la sentencia sobrevenga el conocimiento de nuevos hechos o de nuevos elementos de prueba, de tal naturaleza que evidencien la inocencia del condenado”.

En el cas hipotètic d'una suposada nova prova (nou testimoni en el cas tractat al documental Ciutat Morta), el supòsit que podria al·legar-se en principi seria l'apartat 4 de l'art. 954 de la LECrim:

«cuando después de la sentencia sobrevenga el conocimiento de nuevos hechos o de nuevos elementos de prueba, de tal naturaleza que evidencien la inocencia del condenado».

El recurs s'ha de fonamentar en fets nous o nous elements de prova, posteriors o anteriors però no coneguts o no al·legats en el judici que va donar lloc a la sentència que es pretén anular.

A la pràctica aquest supòsit obre el ventall de possibilitats per acudir a la revisió, i ve referit a quan aquests fets o proves sorgeixin o es

coneguin a posteriori a la sentència ferma, en tot cas no podran ser al·legats fets que es coneixien amb anterioritat a la sentència.

La jurisprudència exigeix, quan es tracta de noves declaracions testificals, nous testimonis o retractacions dels testimonis que van declarar, que aquests s'hagin realitzat davant un òrgan jurisdiccional i evidenciïn per si mateixes la innocència del condemnat, per tal de crear en el Tribunal Suprem la convicció de la innocència.

En quant a la legitimació processal per interposar el recurs, **estarien legitimats els penats o familiars dels condemnats que hagin mort**, segons l'art. 955:

"Están legitimados para promover e interponer, en su caso, el recurso de revisión, el penado y, cuando éste haya fallecido, su cónyuge, o quien haya mantenido convivencia como tal, ascendientes y descendientes, con objeto de rehabilitar la memoria del difunto y de que se castigue, en su caso, al verdadero culpable."

I l'article 961 **estableix també la legitimació del Ministeri Fiscal:**

"El Fiscal General del Estado podrá también interponer el recurso siempre que tenga conocimiento de algún caso en el que proceda y que, a su juicio, haya fundamento bastante para ello, de acuerdo con la información que haya practicado."

En el present cas, **no és te constància, per part d'aquest Consistori, que s'hagi presentat cap recurs de revisió pels legitimats** (persones condemnades, familiars de la persona condemnada difunta) **i tampoc** amb les dades que es desprèn del documental Ciutat Morta es procedirà a realitzar **per la Fiscalia** cap investigació com es desprèn del Decret d'arxiu notificat als Serveis Jurídics de l'Ajuntament.

Així doncs, com a tancament d'aquest apartat, es constata que existeix una Sentència ferma, que no li consta a l'Ajuntament de Barcelona que hi hagi cap recurs al Tribunal Constitucional² i que l'Ajuntament de Barcelona, no és part legitimada per instar cap procés de revisió.

1.2.- L'obligació de l'Ajuntament de Barcelona d'executar les Sentències en els seus propis termes

L'Ajuntament de Barcelona, en el si del procediment penal referenciat, va constituir-se com a part acusadora, en concret, com acusació particular que va exercir en totes les fases del procediment,

---

² Com es dirà més endavant i amb prudència, no li consta a aquesta part cap assumpte pendent en relació al 4F.

davant el jutjat instructor, l'Audiència Provincial i el Tribunal Suprem.

Com a part processal ha d'estar i passar per la sentència ferma, a més a més, quan la posició de l'Ajuntament va ser la de sol·licitar les condemnes del acusats.

S'ha de tornar a posar de manifest el contingut de l'art. 17.2 LOPJ *“Las Administraciones Públicas, las Autoridades y funcionarios, las Corporaciones y todas las entidades públicas y privadas, y los particulares, respetarán y, en su caso, cumplirán las sentencias y las demás resoluciones judiciales que hayan ganado firmeza o sean ejecutables de acuerdo con las leyes.”*, precepte que vincula al Consistori en tant Administració Pública i a totes les autoritats i funcionaris municipals.

S'ha de significar l'art. 4.1 de la Llei de Règim Jurídic de Procediment Administratiu Comú, que regula els principis de les relacions entre Administracions Públiques *“Principios de las relaciones entre las Administraciones Públicas:*

*1 . Las Administraciones públicas actúan y se relacionan de acuerdo con el principio de **lealtad institucional** y , en consecuencia , deberán :*

*a) **Respetar el ejercicio legítimo** por las otras Administraciones **de sus competencias** .*

b) Ponderar, en el ejercicio de las competencias propias, la totalidad de los intereses públicos implicados y, en concreto, aquellos cuya gestión esté encomendada a las otras Administraciones.

c) Facilitar a las otras Administraciones la información que precisen sobre la actividad que desarrollen en el ejercicio de sus propias competencias.

d) Prestar, en el ámbito propio, la cooperación y asistencia activas que las otras Administraciones pudieran recabar para el eficaz ejercicio de sus competencias .”

Dit això, l'Ajuntament de Barcelona no és subjecte legítimat per instar cap reobertura, ans al contrari, té l'obligació de complir les Sentències en els seus propis termes i suposa un fonament de la convivència en l'actual estat de Dret el fet que els ciutadans però especialment les institucions, es sotmetin a l'imperi de la Llei de forma que sigui el poder judicial el que controli el poder executiu.

1.3.- La denúncia de l'Ajuntament de Barcelona i la resposta de la Fiscalia Provincial de Barcelona de 26 de gener de 2015. El concepte de “fets nous”. Un apunt sobre els efectes d'una possible confessió d'un tercer. Anàlisi de la prescripció dels fets

i requisits per una reobertura per mitjà de la revisió de sentències

Com s'ha dit anteriorment, el Director de Serveis Jurídics va remetre escrit posant de manifest al Ministeri Públic l'existència i contingut del documental Ciutat Morta emès per la Televisió de Catalunya Canal 33.

Aquesta decisió s'estima que respecta els àmbits competencials propis del Consistori, doncs **no és labor de l'Administració Pública Municipal efectuar cap labor d'investigació competència de l'Administració de Justícia.**

A més, pel cas que **el Ministeri Públic** hagués entès que sí que existien motius suficients per iniciar algun tipus d'investigació sobre els fets denunciats al document audiovisual referit, **seria també una de les parts legitimades** en el seu cas, **per instar**, si apreciés que es complissin els requisits legals, **un hipotètic recurs de revisió.**

La Fiscalia en el seu decret d'arxiu va estimar que no es donaven les circumstàncies per efectuar cap nova investigació. Per tant, tampoc hi hauria fonament per un possible recurs de revisió pel Fiscal (que és un dels legitimats per la seva formulació si es donessin els requisits de l'art. 954 LECr).

En el cas d'una hipotètica confessió d'alguna persona sobre un fet nou, no seria una prova incriminatòria definitiva per si mateixa.

La confessió, en el nostre ordenament jurídic, no suposa que estigui automàticament acreditat realment que aquesta persona sigui la que ha comés el delictes, tan sols és un indici important. Es poden produir confessions que després es demostra que no són verdares, per motius espuris, per tant la solució normativa és que la confessió té el valor probatori que resulti corroborat per altres proves o indicis que la confirmin. S'ha de tenir en compte que l'acusat o imputat no té obligació de dir la veritat, si no el dret a no declarar contra sí mateix i a no confessar-se culpable de l'art. 24 de la CE.

L'article 406 de la LECr estableix respecte de la Confessió del processat:

“La confesión del procesado no dispensará al Juez de instrucción de practicar todas las diligencias necesarias a fin de adquirir el convencimiento de la verdad de la confesión y de la existencia del delito .

Con este objeto , el Juez instructor interrogará al procesado confeso para que explique todas las circunstancias del delito y cuanto pueda contribuir a comprobar su confesión , si fue autor o cómplice y , si conoce a algunas personas que fueren testigos o tuvieran conocimiento del hecho” .

Per tant, la confessió manca d'eficàcia decisiva, i el seu valor provatori no és absolut si no el d'un indici més que s'ha de corroborar.

El que sí existeix és l'obligació de posar en coneixement de la justícia el coneixement d'un delictes.

1.4.- Caràcter, abast i objecte del present informe

Com s'ha dit, si bé no li correspon a l'Ajuntament de Barcelona revisar les actuacions ja jutjades, sí li correspon analitzar si a la llum de les dades de què disposa en els seus expedients, pot extreure's algun element que pugui fer revisar o millorar l'actuació del Consistori³.

El present informe, en aquesta part inicial, té per objecte analitzar els fets ocorreguts la nit del 4 de febrer de 2006 al carrer Sant Pere Més Baix, 55 (coneguts com el cas 4F), així com, més endavant, els fets ocorreguts la nit del 6 de setembre de 2006 a la discoteca Bikini de Barcelona i la seva possible relació.

Així mateix, en una part tercera, té per objecte analitzar les reclamacions i denúncies que s'han presentat contra la Guàrdia Urbana per presumptes maltractaments, tractes denigrants i tortures tant en el cas d'intervencions policials com, també, en el marc de l'atenció dispensada als detinguts per finalitzar analitzant els canvis ja introduïts i d'altres que, a la vista de la documentació analitzada, permetin extreure conclusions.

Dels apartats 1 a 12 del present informe s'han presentat i relacionat les dades objectives que obren als diferents expedients administratius.

En l'apartat 13 es detallen les conclusions a les què arriba aquest informe.

Per l'anàlisi dels fets s'ha tingut en compte les diverses resolucions judicials que s'han anat dictant en el sí d'ambdós casos i en els quals l'Ajuntament hi ha intervingut com a part amb diferents posicions processals. També s'han analitzat els documents existents en els diferents expedients administratius que s'han anat obrint arrel dels fets succeïts.

L'accés a l'informe cal valorar-lo des de dues perspectives diferents: una és l'accés que hi puguin tenir els Portaveus i els regidors i regidores de l'Ajuntament i, l'altra, és l'accés que hi pugui tenir qualsevol persona en el marc del dret d'accés a la informació, i li pertoca a l'Ajuntament preveure ja d'entrada que el document es faci públic i es reproduïxi a l'opinió pública per mitjà d'internet.

³ En aquest extrem veure el punt 13 del present informe

La Llei 7/1985, de 2 d'abril, de bases reguladores del règim local (article 77), com al Reglament Orgànic Municipal (article 12), com també al DL 2/2003, de 28 d'abril, pel qual s'aprova la Llei municipal i de règim local de Catalunya regulen aquest extrem.

Concretament, l'article 164 d'aquesta última norma regula el dret d'accés disposant que aquest accés pot produir-se, en determinats supòsits de manera directa i sense autorització i, en d'altres, pendent d'autorització dins els terminis fixats però sempre partint de la premisa que aquest dret abasta als antecedents, dades o informacions que siguin necessaris per al desenvolupament de les seves funcions. En aquests darrers casos es pot entendre que la justificació de l'accés es troba en l'exercici de les seves funcions de control i fiscalització que, alhora, porta implícita la necessitat d'accedir a la informació.

Aquest accés caldrà fer-lo, doncs, de conformitat als principis i garanties que es contenen a l'esmentada normativa.

Casos com el present han estat resolts per l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades en el sentit de considerar que els regidors i regidores tenen dret a accedir a aquestes dades sense necessitat d'obtenir el consentiment exprés dels interessats, precisament a l'empara de la normativa a la que s'ha fet esment i, fonamentalment, al compliment de les funcions que tenen atribuïdes, com les del control.

Admès l'accés aquest s'ha de valorar també a la llum del principi de qualitat de les dades segons el qual aquestes es poden recollir i tractar quan siguin pertinents i no excessives en relació amb l'àmbit i les finalitats (determinades, explícites i legítimes) per les què s'han recollit.

En aquest sentit, és un fet indubtable que les dades personals dels interessats, sinó totes una gran majoria, ja han estat fetes públiques per d'altres mitjans aliens a l'Ajuntament, fins al punt de poder trobar les resolucions judicials sense cap tipus de limitació o ofuscació de les dades, i inclús amb el consentiment de part dels titulars de les mateixes i, per tant, seria difícil poder arribar a justificar aquesta limitació derivada del principi de qualitat de les dades.

Qüestió diferent és l'accés d'aquest informe per part d'altres persones diferents als regidors i regidores, així com l'accés del mateix a través d'Internet.

Si prenem com a base la regulació del dret d'accés continguda tant al Reglament Municipal d'Accés a la Documentació com, també, a la Llei 19/2014, del 29 de desembre, de transparència, accés a la informació i bon govern el fet que el coneixement o divulgació de la informació pugui comportar un perjudici per a la investigació o sanció d'infraccions penals, administratives o disciplinàries o per a

la intimitat o d'altres drets privats legítims és causa suficient per a denegar l'accés o restringir-lo, excepció feta que en la sol·licitud s'hi acompanyi escrit de l'afectat consentint expressament a l'accés.

D'aquesta manera, sense perjudici d'analitzar el cas concret i malgrat que l'expedient no és confidencial ni secret, a priori sí hi concorren causes suficients per a denegar les peticions que poguessin presentar-se. Finalment, respecte de la possibilitat de donar-se publicitat a aquest informe per d'altres vies, com per exemple Internet, la consideració és negativa a la vista dels drets afectats i de la regulació a la que s'ha fet esment més amunt.

Respecte de l'Ajuntament, i prenent com a punt de partida la Llei 19/2014, del 29 de desembre, de transparència, accés a la informació i bon govern, informes com el present no s'inclouen dins la relació de documentació jurídica que s'ha de fer accessible en els Portals de Transparència en compliment de les obligacions de publicitat activa.

Respecte de terceres parts es considera que no es pot disposar de l'informe especialment si les dades personals que s'hi contenen no estan degudament anonimitzades o dissociades.

Fetes aquestes consideracions, l'Ajuntament de Barcelona lliurarà l'informe als portaveus dels grups municipals amb les dades, en aplicació del Dret a la informació fent advertiment exprés que les dades estan protegides i que cada informe garanteix la traçabilitat per garantir qui fa pública la dada i que serà responsabilitat de cada grup en cas que es publicitin.

D'altra banda, es lliurarà un exemplar de l'informe degudament anonimitzat en aplicació del principi de protecció de qualitat de la dada.

II.- ANÀLISI DE LA DOCUMENTACIÓ RELATIVA ALS FETS OCORREGUTS EL 4 DE FEBRER DE 2006 A SANT PERE MÉS BAIX, 55

2.- Els fets provats en les Sentències de l'Audiència Provincial (secció vuitena) de 15 de gener de 2008 i del Tribunal Suprem, Sala de lo Penal (secció segona) de 12 de juny de 2009, relatives als fets ocorreguts el 4 de febrer de 2006 al carrer Sant Pere Més Baix, 55 de Barcelona, no poden ser revisats en seu administrativa.

Per ser el màxim d'objectius, en aquest apartat es cita literal els fets provats en la Sentència de 15 de gener de 2008 de l'Audiència Provincial secció 8^a – PO 17/06 –.

Recull íntegrament els fets i de forma literal diu:

“De la valoración racional y con conciencia de la prueba alcanzada en el plenario, son de deducir como probados los siguientes extremos:

I.- Que en la madrugada del día 3 al 4 de Febrero del año 2.006, la dotación policial de la Guardia Urbana de Barcelona, compuesta por los agentes de número XXXX, prestaba funciones de policía administrativa y de Seguridad ciudadana en las inmediaciones del inmueble sito en la calle Sant Pere mes baix núm. 55 de la Ciudad de Barcelona, ante el conocimiento de que en dicho inmueble se había roto el precinto municipal previamente instalado y que esa noche se había organizado en ese edificio una multitudinaria fiesta por personas simpatizantes del denominado movimiento “okupa”, teniendo encomendada los agentes la función de prevenir posibles incidentes y evitar molestias a los vecinos, para lo cual se actuaban equipados con su uniforme reglamentario ordinario y disponían de un vehículo policial que habían estacionado en el callejón de nombre Jaume Giralt, que se encuentra situado en frente y perpendicular al portal del inmueble mencionado.

II.- Que sobre las 3,30 horas de esa madrugada, tras haber accedido al citado inmueble un elevado número de sujetos, desde el interior del mismo se prohibió la entrada a más personas, continuándose la celebración de la fiesta sin incidentes hasta que, alrededor de las 6,30 horas, llegó al

lugar un grupo integrado por unas 20 ó 30 personas con la intención de acceder a la fiesta y, como le fuera denegada la entrada desde el interior y vieran en el exterior a aquellos referidos agentes, se dirigieron a estos increpándoles por considerarles responsables de esa negativa. Tras unas breves explicaciones prestadas por la patrulla en el sentido de que ellos eran ajenos a la prohibición de entrada al edificio, los agentes indicaron al grupo que se alejara del lugar, haciéndolo así todos los integrantes, no sin antes dirigir diversas imprecaciones e insultos a los agentes policiales. Transcurridos unos breves minutos, regresó el referido grupo de personas, encabezado por los acusados XXXX, XXXX y XXXX (todos ellos mayores de edad y carentes de antecedentes penales), con una actitud abiertamente hostil y amenazadora hacia aquellos agentes - fruto del concierto previo que habían llevado a cabo para enfrentarse a las Fuerzas del Orden – y portando palos, botellas, piedras y otros objetos similares, siendo conscientes todos ellos de que la piedra que portaba XXXX y el resto de dichos objetos serían arrojados violentamente contra la patrulla policial con la intención de menoscabar la autoridad que representaban. Ante la actitud agresiva del grupo, los agentes de la Guardia Urbana se vieron obligados a replegarse hasta la calle Jaume Rigalt, retrocediendo hasta situarse de espaldas al coche patrulla, adoptando acto seguido una posición defensiva y exhibiendo sus defensas, consiguiendo así que los integrantes del grupo retrocedieran momentáneamente unos metros, tras lo cual el grupo volvió a avanzar hacia los agentes, situándose estos en posición defensiva en dos hileras de dos (en la parte delantera los agentes núms. XXXX y XXXX, y en la trasera los agentes núms. XXXX y XXXX)

En ese momento, el acusado XXXX, que, como se ha relatado, encabeza el grupo agresor juntamente con aquellos otros dos acusados, lanzó contra la patrulla policial una piedra, con el propósito de menoscabar su integridad física, que impactó en la frente del agente de la Guardia Urbana núm. XXXX, provocando ese golpe que perdiera el sentido y que cayera instantáneamente al suelo, desplomado, de espaldas, sufriendo al caer un violento golpe en la cabeza al impactar contra el suelo; instante en el que el también acusado XXXX, con idéntica intención de alcanzar a los agentes, lanzó asimismo una piedra que impactó sobre el mismo agente cuando ya se hallaba tumbado en la calzada, sin que conste que le causara lesión alguna. Mientras esto sucedía, el acusado XXXX, que había observado lo sucedido y que se encontraba al lado de esos otros dos acusados, alentaba al grupo a continuar con la agresión, con expresiones del tipo “perro, cabrón, nos lo hemos cargado”, al tiempo que el mismo y los restantes miembros del

grupo que no han podido ser identificados arremetían en el lanzamiento de objetos tales como botellas, piedras y latas de bebidas hacia los agentes, quienes intentaban por una parte proteger el cuerpo del compañero herido de los lanzamientos y, por otra, retroceder hacia el vehículo.

III.- Que, en esa situación, mientras el agente núm. XXXX arrastraba a su compañero hacia el interior de la calle Jaume Giralt para evitar que recibiera más impactos de objetos lanzados por sus agresores y solicitaba ayuda médica y refuerzos, se aproximó por el lado derecho de la calle Sant Pere Mes Baix, un segundo grupo de individuos, de similar composición numérica, que se unió al primero en la agresión. De entre los integrantes de ese segundo grupo, el acusado XXXX (mayor de edad, carente de antecedentes penales y de nacionalidad XXXX) le lanzó un cono de simulación de granito artificial, parecido a los que utilizan para la señalización del tráfico que impactó en el dicho Agente, sin que conste acreditado que le ocasionara lesiones; y, a continuación el mentado XXXX junto la también acusada XXXX (mayor de edad y carente de antecedentes penales) y otras personas que no han sido identificadas, arrojaron una valla metálica de tráfico, con idéntica intención lesiva, al agente núm. XXXX, impactándole la misma en el tobillo derecho y generándole una contusión con hematoma que no precisó para su curación de asistencia facultativa.

A la vez que esto sucedía, desde el edificio ocupado comenzaron a ser arrojados objetos hacia la zona en que se hallaban los agentes policiales, sin que se haya identificado a las personas que lo hacían.

IV. Que, personados en el lugar varias patrullas policiales en auxilio de aquellos Guardias Urbanos, comenzaron a correr intentando darse a la fuga los grupos de jóvenes; momento en que los agentes núms. XXXX y XXXX, que perseguían a la carrera al acusado XXXX, lograron darle alcance al resbalar éste y caer al suelo y, mientras intentaban reducirle por la resistencia que ofrecía, otro grupo de jóvenes, con la intención de frustrar esa detención y de alcanzar a los propios agentes y de menoscabar su integridad física, comenzaron a arrojarles objetos, y así, la acusada XXXX (mayor de edad y carente de antecedentes penales) arrojó hacia los agentes una botella, el acusado XXXX (igualmente mayor de edad y carente de antecedentes penales) les arrojó una piedra, mientras que el también acusado XXXX

(asimismo mayor de edad y carente de antecedentes penales) hacía lo propio lanzándoles una piedra y, finalmente, la acusada XXXX (mayor de edad y carente de antecedentes penales) les arrojó una lata de bebida, sin que ninguno de esos objetos – de los que no constan dimensiones ni características, ni distancia concreta a los que fueron arrojados – alcanzara a los agentes policiales ni les generara a los mismos lesión alguna, no consiguiendo tampoco esos lanzamientos frustrar la detención del mentado XXXX, siendo detenidos esos cuatro acusados por agentes policiales en el lugar de los hechos.

En el escenario de los hechos fueron también detenidos los acusados XXXX y XXXX, quienes, juntamente con el acusado XXXX se hallan privados de libertad por resolución judicial de esa fecha.

Poco después, en el Hospital del Mar de ésta ciudad, fueron detenidos los acusados XXXX y XXXX.

V.- Que, a consecuencia de la pedrada recibida de mano del acusado XXXX, el agente núm. XXXX de la Guardia Urbana (nacido el XXXX de XXXX de XXXX) sufrió contusión frontal bilateral, traumatismo craneoencefálico grave, hematoma subdural temporopolar, focos de hemorragia subaracnoidea tentorial traumática, fractura occipital, fractura de peñasco derecho y signo de hipertensión endocraneal, que motivaron su ingreso hospitalario y diversas actuaciones médicas, tras las cuales, su estado es de mínima respuesta con afectación de las funciones superiores, con anartria (ausencia de articulación de sonidos), disfagia (dificultad de deglución), tetraparesia de predominio izquierdo con espasticidad (parálisis incompleta de las cuatro extremidades), úlcera por presión a nivel sacro (solución de continuidad de la piel con pérdida de sustancia debido a un proceso necrótico de escasa o nula tendencia a la cicatrización, en la zona más baja de la espalda) e incontinencia de esfínteres (emisión involuntaria de orina y heces).

Dicho conjunto secuelar es equiparable al “estado vegetativo persistente”, quedándole además como secuela un perjuicio estético calificado como importantísimo; estableciéndose una previsión de gran invalidez, es decir, de dependencia de terceras personas para todas sus actividades de la vida diaria así como dependencia de silla de ruedas para los desplazamientos.

El dicho agente, en la fecha de los hechos, tenía la edad de XXXX años y estaba casado con XXXX, siendo padre de cuatro

hijos menores de edad: XXXX, XXXX, XXXX y XXXX, nacidos respectivamente en XXXX, XXXX, XXXX y XXXX.

VI.- Que, a consecuencia de los incidentes habidos durante esa madrugada en el lugar de autos, los agentes de la Guardia Urbana integrantes de la patrulla agredida sufrieron las siguientes lesiones:

a) El agente de la Guardia Urbana núm. XXXX (de XXXX años de edad) sufrió contusión y esguince de tobillo derecho, contusión en mano derecha y cervicalgia postraumática, tardando en curar 21 días, durante los cuales estuvo impedido para sus ocupaciones habituales, requiriendo para su sanidad ortopedia (vendaje compresivo) y farmacoterapia, quedándole como secuela algias residuales en tobillo derecho sin repercusión funcional.

Las dichas lesiones – a excepción de la contusión con hematoma en tobillo derecho generada por impacto de la valla que le fuera arrojada por los acusados XXXX y XXXX – las sufrió el agente con motivo de la refriega, sin que conste esclarecida la identidad del causante o causantes de las mismas.

b) El agente XXXX de la Guardia Urbana sufrió policontusiones y erosiones varias así como dorsalgias postraumáticas, tardando en curar 8 días, de los que 4 estuvo impedido para sus ocupaciones habituales, requiriendo para su sanidad una sola asistencia facultativa y sin que le hayan quedado secuelas.

No consta acreditado quien o quienes fueran los causantes de esas lesiones ni el concreto mecanismo de causación de las mismas.

c) El agente XXXX de la Guardia Urbana, de XXXX años de edad, sufrió contusiones y erosiones varias, esguince en muñeca derecha y esguince L.L.E. en rodilla derecha; lesiones de las que curó tras 21 días, con una 1ª asistencia facultativa, estando 12 de ellos incapacitado para sus ocupaciones habituales y quedándole como secuela algias postraumáticas dorsales sin compromiso articular.

No consta acreditada la identidad del causante o causantes de esas lesiones ni el concreto mecanismo de causación de las mismas.

VII.- Finalmente, que la acusada XXXX ingresó en fecha 20 de junio de 2.006 ante el Juzgado Instructor la suma de 2.500'00 euros, en concepto de pago de la responsabilidad civil en favor

de los agentes de la Guardia Urbana núm. XXXX y XXXX, haciendo expreso ofrecimiento de esa suma a los perjudicados en su ulterior escrito de calificación.”

2.1.- El marc de l'actuació. Contextualització;

La nit entre el 3 i 4 de febrer de 2006, per indicació del districte de Ciutat Vella, la Guàrdia Urbana va destacar, des de primera hora de la nit, una patrulla a la zona del carrer Sant Pere Més Baix, prop de l'edifici ocupat del número 55 i ja precintat amb anterioritat, on s'havia anunciat que se celebraria una festa. La seva tasca era controlar el soroll i les molèsties a veïns.

Els antecedents que constaven en mans de les forces i cossos de seguretat són clars: En la documentació examinada hi consta un ofici del Cap de l'Àrea Bàsica Policial de Ciutat Vella, dels Mossos d'Esquadra, fent constar que **entre novembre de 2005 i el 22 de gener de 2006 hi ha haver 20 queixes per les festes de la casa del carrer Sant Pere Més Baix 55.**

La festa a la casa va començar a les 22.30h, i a les 3.30h de la matinada els organitzadors de la festa, van restringir l'accés perquè hi havia massa gent.

La festa va prosseguir fins les 6.20h moment en què 20 o 30 persones es van acostar a l'edifici amb intenció d'accedir a la festa sense aconseguir-ho. El soroll d'aquest grup va provocar molèsties a veïns que van fer diverses trucades al 092 queixant-se de la situació. Els agents van intentar mediar perquè acabessin els crits i les molèsties als veïns però tot i el caràcter dialogant del caporal que comandava el dispositiu van començar els aldarulls.

2.2.- L'actuació de la Guàrdia Urbana davant les queixes;

La dotació de la Guàrdia Urbana que es trobava en un lloc proper va intentar dialogar perquè el grup del carrer parés de fer soroll. En aquell moment van començar els aldarulls i es va llençar diferents objectes, d'entre ells varies pedres. En aquell moment d'extrema violència i en el marc d'un atac generalitzat als agents de la Guàrdia Urbana, una pedra va produir les lesions a l'agent XXXX.

2.3.- La intervenció en el dispositiu;

El dispositiu inicial es va haver de modificar de forma sobtada, replegant-se al voltant de l'agent ferit i utilitzant mecanismes de protecció per la violència de l'atac patit, al que s'hi van sumar

persones de dins del recinte⁴, alhora que es demanaven reforços policials.

L'ordre que va donar el comandament del dispositiu va ser no entrar a l'immoble per perseguir els causants atès la insuficiència d'efectius.

L'atac que van patir els agents va ser per sorpresa, d'extrema violència, fins el punt que la declaració de les infermeres que van arribar en primer lloc posa de manifest que van haver de posar-se casc per fer la seva feina.

2.4.- La identificació dels acusats;

Aquest és un assumpte que es tractarà més endavant en els fets provats.

Però ara sí interessa posar de manifest que són els agents següents:

XXXX, XXXX, XXXX i XXXX, XXXX, XXXX, XXXX i XXXX, XXXX, XXXX, XXXX i XXXX.

2.5.- El tractament als acusats;

La festa a la casa de Sant Pere Més Baix començà la nit del 3 de febrer de 2006.

Les queixes telefòniques dels veïns pel soroll de la festa comencen passada la mitjanit.

Les detencions es produeixen a la matinada del 4 de febrer de 2006 al voltant de les 6.40h.

Els detinguts van ser traslladats a les dependències de la Guàrdia Urbana de Ciutat Vella, on seguint els protocols establerts en aquell moment va ser sol·licitada la presència d'un equip facultatiu del SEM que es va personar a les instal·lacions policials. Aquesta dotació va determinar que tres dels detinguts havien de ser traslladats a l'Hospital del Mar.

A l'Hospital del Mar van ser atesos però al no funcionar l'equip de Raig X, es va determinar el seu trasllat a l'Hospital de Sant Pau, on també van informar que l'equip de Raig X no estava operatiu, indicant que s'havia de fer el trasllat dels detinguts a l'Hospital de l'Esperança.

Personats amb els detinguts a l'Hospital de l'Esperança, van ser diagnosticats i atesos pel personal facultatiu. En acabat, van tornar a ser traslladats i ingressats a les garjoles de custòdia de les dependències de la Guàrdia Urbana de Ciutat Vella.

---

⁴ L'agent XXXX va arrossegar l'agent malferit XXXX. Amb el seu cos el va protegir i va patir lesions a l'esquena i les cames perquè li seguïen tirant diversos objectes.

El trasllat des de les dependències de la Guàrdia Urbana a la comissaria dels Mossos d'Esquadra es produeix a les 16.55h del dia 4 de febrer.

De tota la documentació consultada a la causa, consten els atestats, les Diligències i tota la documentació que recolza el cas. D'entre aquesta documentació, tot i que no consta que fos demanat en la Instrucció judicial, no s'ha localitzat el llibre-registre de detinguts d'aquella data. En la sèrie documental del Llibre de Detinguts de la comissaria de Ciutat Vella no hi ha documents anteriors al llibre diligenciat el 4 de setembre de 2007, i amb una primer anotació del dia 10 d'octubre de 2007 a les 12:38 hores, amb número 1092.

Tot i no disposar del llibre-registre de detinguts s'ha reconstruït tot aquest itinerari, les hores de sortida i retorn i el recorregut hospitalari accedint al registre informàtic de la incidència del Sistema de despatx d'Operacions de la Guàrdia Urbana "Mycellium".

Les declaracions davant la unitat instructora dels Mossos d'Esquadra es produeixen el matí del 5 de febrer de 2006, a partir de les 11.30h.

Les declaracions davant el Jutjat d'Instrucció 18, el matí del 6 de febrer de 2006.

Per tant, es van respectar els terminis legalment previstos per la seva custòdia i passis a disposició judicial.

3.- Anàlisi dels principals elements de la instrucció (Jutjat d'Instrucció 18 de Barcelona)

La instrucció es va seguir al Jutjat d'Instrucció 18 de Barcelona amb una llarga actuació indagatòria i de tramitació de recursos per les parts. No es tracta amb profunditat aquest moment processal perquè amb les dues Sentències (AP i TS), s'analitza amb profunditat aquesta fase.

De les incidències en la instrucció en dona compte la Sentència de l'Audiència Provincial (Secció vuitena).

És de destacar:

- La no acumulació de les investigacions de les denúncies per tortures de tres dels acusats (veure apartat vuitè del present informe).
- La denegació de proves dels acusats (veure els apartats 4 a 6 del present informe).

La resta de temes provats es recullen en la fase de judici.

4.- ELS RECURSOS CONTRA LA DENEGACIÓ DE PROVES (RESULTATS PER L'AUDIÈNCIA PROVINCIAL).

Per la seva importància **es reproduïx a continuació el debat sobre la imparcialitat en la seva vessant del jutge predeterminat per la Llei** (atès que l'Audiència va resoldre recursos previs en fase d'instrucció a conèixer de la vista i la possible influència que podria tenir aquest fet en la desició judicial.

Diu la Sentència de l'Audiència Provincial de 15 de gener de 2008 (Pág. 16-17-18 y 19), de forma literal:

“-1) Que, en cuanto al reproche formulado a este Tribunal referente a la supuesta vulneración del derecho a un Juez Imparcial predeterminado por La Ley, se ha de insistir, como ya lo diéramos en nuestro señalado Auto de fecha 7 de Noviembre último, en que el hecho de que éste Tribunal haya resuelto diversos recursos dimanados de la causa, ni fundamenta la pretendida parcialidad de éste Tribunal, ni puede ser acogido como causa de abstención del mismo. A ello se opone la calentada doctrina Jurisprudencial ya citada en aquella nuestra Resolución, y se opone también el hecho de que, aunque han sido numerosos los recursos formulados por las partes – en un vano intento de entorpecer el curso de los autos y de contaminar al Tribunal-, en ningunas de las Resoluciones dictada por este Tribunal éste ha comprometido su imparcialidad, ya objetiva como subjetiva, pues en ninguna de ellas ha formulado pronunciamiento ni ha efectuado valoración sobre cuestiones atinentes al objeto propio de enjuiciamiento.

El posicionamiento de éste Tribunal es plenamente respetuoso con la doctrina Constitucional imperante en la materia y, así en un caso similar al de autos, en el que se cuestionaba la imparcialidad del Tribunal por tratarse de jueces que confirmaron el auto de procesamiento y resolvieron sobre las pruebas pertinentes y denegaron la excarcelación del acusado, ese Alto Tribunal, en su Sentencia de fecha 13-02-01 (TS Sala 2ª) Ponente Excmo. Sr. D. Enrique Bacigalupo Zapater, desestimaría el recurso y, entre otros pronunciamientos, tras proclamar la necesidad de efectuar pronunciamientos individualizados en cada caso concreto, al hilo de la doctrina de determinadas Sentencias de TEDH (caso “Castillo Algar” y el caso “Garrido Guerrero”, en los que se alcanzó pronunciamientos de signo distintos), nos recordaba que “la jurisprudencia del TC, cuya aplicación nos impone el art. 5.1 LOPJ (RCL 1985, 1578, 2635 y ApNDL 8375), a seguido idéntico al exigir en la reciente Sentencia de 29-1-1 (rec de amparo nº 837/97), con remisión a numerosos precedentes de su jurisprudencia, que “para la exclusión de la imparcialidad

que, en su actuación en el proceso previa al juicio, el juez haya tenido una relación directa con el objeto del proceso susceptible de crearle un prejuicio a favor o en contra del acusado que pueda influir en su decisión posterior (SSTC 106/89 [RTC 1989,106], FJ 4; 113/92 [RTC 1992, 113], FJ 2; 157/93 [RTC 1993, 157], FJ 2; 32/94 [RTC 1994,32], FJ 2; 138/94 [RTC 1994, 138], FJ 8, Y 299/94 [RTC 1994, 299], FJ 3; entre otras)”, terminando por concluir el T.C. que, en el caso allí examinado-, muy parecido, es de insistir, al de autos- no era de predicar que, al resolver sobre aquellos aspectos, los Jueces integrantes de la Audiencia se hubieran interiorizado en la causa de tal manera que hayan perdido la capacidad de juzgar imparcialmente en el juicio oral.

-II) Que, en lo que se refiere a la invocación de supuesta vulneración del derecho de defensa, en su faceta de derecho a utilizar los medios de prueba pertinentes, se imponen como necesarias las siguientes pretensiones.

-1ª) Que, con carácter general, hemos de recordar que, como señala la sentencia del TS 2ª, S 22-03-2002, núm. 590/2002 (rec. 1901/2000, Pte: Granados Pérez, Carlos)”la utilización de los medios de prueba pertinentes defensa integra el contenido de un derecho fundamental contenido en el artículo 24.2 de la Constitución”, pero sin que ello confiera un derecho ilimitado a la prueba pues como señala ese Alto Tribunal en su Sentencia de 21-05-2002, núm. 633/2002 (rec. 485/2001. Pte: Giménez García, Joaquín)” el derecho a la prueba, no es un derecho absoluto e incondicionado. Precisamente la noción de limite es consustancial y nuclear al concepto de derecho y por tanto también al derecho a la prueba y por ello desde la perspectiva constitucional –el art. 24-2 de la Constitución se refiere al aprueba pertinente”; incidiendo en la misma líneas interpretativa de Sentencia núm. 359/06, de 18 de Diciembre, del Tribunal Constitucional, cuando proclama que “el derecho fundamental a utilizar los medios de prueba de defensa, no comprende un hipotético derecho a llevar a cabo una actividad probatoria ilimitada, sino que solo atribuye el derecho a la recepción y practica de las que sean pertinentes...”

Que pues reconducida la cuestión al tema de si las diligencias de prueba son pertinentes; concepto este que, no solo exige ligazón con el thema decidenci, sino también relevancia para la decisión del litigio, esto es, que la diligencias sea decisiva en términos de defensa (s. TC. 1/1996). Así lo viene entendiendo el Tribunal Supremo que en Sentencia de fecha 22 de marzo de 2001 (Ponente Sr. Martin Pallín) señala que “En concepto de atinencia o pertinencia de la prueba, no puede venir determinado sólo por su relación, mas o menos inmediata, con

el objetivo del proceso ya que no todas las personas que, de alguna manera pudieran encontrarse próximas a los círculos en donde se desarrolla la acción inculpada o que pudieran tener relación personal con el sujeto que las propone, tienen que ser llamadas necesariamente a testificar. Es preciso además, que el testimonio tenga relevancia suficiente, como para constituir un elemento valioso e imprescindible para acreditar o descartar determinados aspectos centrales de los hechos sometidos a debate.

Si no se procede a una selección previa en función de las necesidades específicas de cada proceso, los órganos juzgadores se encontrarían desbordados y maniatados innecesariamente, durante un tiempo superior al necesario para debatir, con todas las garantías posibles, las tesis confrontadas de la acusación y la defensa”.

-2ª) Que la proyección de la anterior doctrina al caso de autos debe conducir a proclamar que, tanto en la fase de Instrucción como la de Enjuiciamiento, se ha respetado escrupulosamente el Derecho de Defensa de las partes, también en esa señalada manifestación, debiendo hacerse hincapié en que las diligencias de prueba denegadas lo han sido por su marcada impertinencia en relación con lo que era materia de enjuiciamiento, siendo de destacar en este punto la reprochable estrategia desplegada por algunas Defensas al proponer como prueba la aportación de artículos periodísticos o la declaración de políticos que no presenciaron los hechos, o la de interesar como pericial el de todo punto irrelevante examen físico de los acusados.”

I en Cassació, la STS 656/2009 de 12 de juny de 2009, en la seva pàgina 21 de forma literal diu:

“Así las cosas, se trata de ver de qué clase y con qué material del objeto de enjuiciamiento habría sido el contacto que se reprocha al tribunal de instancia; y si de ello tendría que haberse seguido de manera inevitable la formación de criterio, es decir, la realización de un pre-juicio sobre el fondo, en concreto, sobre la culpabilidad del que recurre.

El reproche se concreta a la intervención consistente en decidir, en el curso de la instrucción, primero, sobre la pertinencia de algunas testimoniales, que en algunos casos fueron luego posteriormente rechazadas. Pues bien, esta clase de decisiones exige un tipo de valoración en la que, con independencia del momento, se ve obligado a entrar cualquier tribunal enfrentado a los escritos de proposición de esa y otras clases de pruebas; y es obvio que sólo puede hacerse con el necesario rigor a partir de una base de mínimo conocimiento

del objeto de la causa. De este modo, el resultado de asociar a este dato el reproche de contaminación, llevaría directamente a hacer imposible la propia tarea jurisdiccional.

Más delicado podría ser el asunto relativo a las decisiones sobre la libertad del imputado. Pero es importante notar que se trata de entender de la calidad de previas otras del instructor en la materia, partiendo de la individualización por éste de ciertos indicios y de su relación con las especificaciones del supuesto de hecho de un determinado precepto penal. Algo que, también, el tribunal encargado de juzgar se verá obligado a hacer en todo caso para, simplemente, mantener o no en prisión a los acusados a su disposición hasta el momento de juzgarlos, hubieran o no recurrido del auto que en ese sentido les afecte. Se trata de adoptar resoluciones que obligan a considerar la materia propia del enjuiciamiento, pero en una perspectiva, relativamente externa, de menor amplitud, intensidad y concreción que la propia del juicio, sobre la que, por eso, no tendrían por qué tener más incidencia que la que, por ejemplo, depara la información sobre el hecho justiciable y la participación en él, que hoy ofrecen, a veces obsesivamente, toda clase de medios de comunicación, el televisivo en particular. De nuevo se trata de una cuestión en la que, de no darse alguna particularidad excepcional, llevar al extremo el criterio que postula el recurrente, conduciría también a convertir la imparcialidad objetiva, en un verdadero imposible, como, en efecto, lo es que un tribunal – y más en cierto tipo de causas – pueda mantenerse hasta el momento mismo del enjuiciamiento en una suerte de estado ideal de ignorancia acerca de los aspectos centrales de la hipótesis acusatoria y de algunas de sus implicaciones probatorias. Que es por lo que tanto este tribunal como el Constitucional, en la línea de la jurisprudencia del Tribunal Europeo de Derechos Humanos, sitúa el umbral de la contaminación en el supuesto de que la decisión sobre la situación del imputado sea asimilable a una decisión, en concreto, sobre la culpabilidad; como se sigue de sentencias que cita la propia sala de instancia y, con mayor extensión y toda pertinencia, el Fiscal, al fundar su oposición al motivo.

La protesta se refiere también a la denegación de una prueba orientada a informar sobre la normalidad física del que ahora recurre y a la denegación de una testifical del Alcalde Barcelona. En cuanto a lo primero, la propia forma de discurrir de esa parte sugiere la inexistencia de alguna buena razón que pudiera fundar su propuesta, y que, por ello, la sala actuó debido a la ausencia de justificación suficiente de la intervención pericial solicitada y no a un prejuicio sobre el estado físico del interesado, acerca de cuya normalidad estándar no había motivo para dudar. Y a propósito de lo

segundo, es patente la ajenidad de esa autoridad municipal al escenario de los hechos y su carencia de aptitud, por tanto, para aportar una información valorable acerca de la forma de producción.”

I prossegueix a la pàgina 23:

“ (...) Afirma el recurrente que, en todo caso, las actuaciones reclamadas fueron pertinentes, y no existe inconveniente en aceptar que así hubiera sido en efecto. Pero esto sólo querría decir que aquellas guardarían alguna relación con los hechos de la causa, de lo que, sin embargo, no se sigue, y menos necesariamente, que estuvieran dotadas de alguna calidad informativa.

Así las cosas, y dado el actual momento del proceso, se trata de verificar si las diligencias cuya realización se vio frustrada, además de pertinentes habrían sido realmente relevantes para la decisión, de manera que, de la incorporación de las mismas que ahora se reclama, pudiera seguirse una modificación del sentido del fallo”.

I conclou la pàgina 25:

“La testifical del Alcalde, orientada a pedirle aclaraciones sobre la fuente y contenido del informe a que se ha hecho referencia, para poner en contraste esa versión con las demás sobre los hechos, difícilmente pasaría de tener otro alcance que el anecdótico. En efecto, pues lo que consta del mismo es que podría haber sido meramente verbal e informal y, en cualquier caso, destinado a facilitar al regidor datos de uso en alguna comparecencia pública a raíz de los hechos. En cualquier caso, la sala ha discurredo expresamente sobre la hipótesis del lanzamiento de la maceta, como supuesta causa de las lesiones, en términos que no dejan duda acerca de su falta de calidad explicativa.

Las testificales de algunas personas propuestas con el objeto de recabar información sobre otros incidentes que podrían haberse producido en el inmueble donde se desarrolló la fiesta de que se habla en la sentencia, no parece que pudieran aportar nada relevante; y ni siquiera hay motivo para pensar que fueran pertinentes, no ya como pruebas sino incluso como diligencias de la instrucción.

El análisis genérico de la totalidad de los objetos hallados en el lugar de los hechos, en busca de algún improbable material biológico susceptible de identificación y de cotejo, no pasa de ser una diligencia sin norte, y objetivamente carente de fundamentación razonable.

Hay, en fin, algunas personas para las que la parte recabó la consideración de testigos, tratando de introducirlos como tales en la instrucción, que luego, como señala el Fiscal, ni siquiera fueron propuestos por la defensa para el juicio; y que, no obstante, sirven al recurrente como argumento para tratar de fundar la indefensión que la actitud de la sala de instancia y del tribunal, al respecto, habrían podido producirle. Es obvio que se trata de un reproche totalmente fuera de lugar.

Pues bien, el examen que precede autoriza a afirmar que entre la exuberante denuncia de la parte sobre la supuesta parcialidad y falta de equilibrio de la Audiencia y la naturaleza de las diligencias denegadas por ésta, que darían supuesto fundamento a tal denuncia, hay una abierta falta de correspondencia y, de proporción, que privan a la primera de todo fundamento. Pues, según se ha visto, ninguna de las actuaciones que aquélla echa de menos puede decirse imprescindible, y, no sólo, pues hasta cuesta imaginar en qué podrían haber ayudado a ofrecer una distinta luz acerca de lo sucedido, incluso desde la perspectiva de esa misma defensa.”

En aquest apartat per ser un assumpte estrictament processal, l'Ajuntament de Barcelona no pot fer cap observació.

5.- La fase de judici (Audiència Provincial (secció vuitena))

5.1.- La discussió sobre l'element causal del dany;

Tot cercant la màxima objectivitat i atès que és un assumpte central, tant per l'autoria del dany a l'agent lesionat de forma greu com per les declaracions fetes pel llavors Alcalde de Barcelona,⁵ es citen les pàgines 36-37-38-39-40 de la Sentència de l'Audiència Provincial (secció vuitena), de 15 de gener de 2008 que tracta la lesió a l'agent i de forma literal diu:

“3ª) Que carece de todo fundamento la tesis – interesadamente patrocinada por las defensas – de que fuera una maceta caída o arrojada desde el inmueble de autos la que ocasionó las lesiones al agente núm. XXXX, como ha de descartarse también que lo fuera un objeto procedente del segundo grupo de agresores (esto es del que se aproximó por la derecha de la calle San Pere cuando los agentes de la patrulla inicial se

---

⁵ L'Alcalde xxxx, en una entrevista televisiva va donar a entendre que podia ser un test el que va impactar al cap de l'agent. Aquesta afirmació contrasta amb la que van fer els agents intervinents a les diligències de compareixença fetes unes tres hores després dels fets, on citen una pedra com la causant de les lesions, ni la mantinguda per l'Ajuntament de Barcelona al llarg de tot el procés. Recentment, el llavors Regidor del Districte de Ciutat Vella ha donat explicacions sobre les manifestacions de l'Alcalde. Documentalment, el referit informe no existeix.

replegaron hacia su coche patrulla, estacionado en la calle Jaume Giralt).

Hemos de descartar la tesis de la maceta porque ninguna evidencia probatoria existe de que el mecanismo contusivo sufrido por el dicho agente proviniera de una maceta ni de objeto alguno arrojado desde la casa. En efecto, no solo cabe refutar esa hipótesis por el hecho de que los agentes de la Guardia Urbana XXXX y XXXX y XXXX siempre hayan sostenido, como hemos dejado constatado, que su compañero cayó al suelo por causa del impacto motivado por la piedra que lanzó XXXX, sino también porque no existe ningún otro elemento probatorio que contrarie esa afirmación, no pudiendo otorgarse virtualidad probatoria alguna ni a la denegada declaración del entonces Alcalde de Barcelona, XXXX – que no presencié los hechos y que, por tanto, no puede ser testigo de lo allí acontecido – ni tampoco a ningún supuesto informe de esa Fuerza Policial que se dice elevado a esa Autoridad, pues es lo cierto que, interrogados por la Defensa todos y cada uno de los agentes de la Guardia Urbana declarantes en el acto del juicio, afirmaron todos ellos que desconocían la existencia de informe policial alguno referente a la supuesta caída de una maceta. No se niega la realidad de que se lanzaran objetos a los agentes desde la casa – puesto que los propios agentes dicen haberlos recibido tras caer herido su compañero – y tampoco puede descartarse que alguno de ellos pudieran ser macetas, pues la testigo XXXX– enfermera integrante del primer coche asistencial que se personó en el lugar para asistir al agente herido, aunque no lo recordara en el plenario, si dijo al declarar en fase sumarial, al folio 723, que “alrededor del herido había piedras, restos de cristales, alguna maceta...”, por lo que cabe deducir que alguno de esos restos de maceta pudieran haber sido proyectados a la calzada desde el dicho edificio. Lo que se descarta, por completo, es que fuera un objeto caído o arrojado desde el mismo el que ocasionara las lesiones al tan mencionado agente.

Decíamos también que ha de rechazarse la hipótesis de que el objeto procediera del grupo violento de jóvenes que se aproximó por el lado derecho de la calle y ha de concluirse así porque la declaración en juicio de aquellos tan relevantes agentes de la Guardia Urbana ilustra claramente de que ese segundo grupo agresor – cuya actuación será analizada más adelante – irrumpió en el escenario de los hechos momentos después de que el agente cayera herido por la pedrada, por lo que, de ninguna manera, puede imputarse esa agresión a ese segundo grupo (ver, a título de ejemplo, lo declarado por el XXXX en el 48’, 59” del DVD núm. 8, en que así lo afirma).

4ª) Que la prueba pericial médica practicada en el plenario, desde la valoración crítica de su conjunto efectuada por este Tribunal, autoriza a concluir, igualmente, que las lesiones del agente XXXX acaecieron por causa de la pedrada recibida de parte del acusado XXXX.

En efecto, de la dicha prueba pericial, que se efectuó de forma conjunta, son de extraer las siguientes conclusiones: I) Que las peritos XXXX y XXXX – médicos Forenses -, tras ratificar sus respectivos informes escritos obrantes a los folios 1.040, 1.041, 1.238 y 1.352, manifestaron que las lesiones sufridas por el tan citado agente eran perfectamente compatibles con un discreto impacto frontal y caída hacia atrás del sujeto con impacto en zona occipital contra el suelo (ver. 1h.06'38" y 1.09'01" del DVD correspondiente de la grabación del acto del juicio), lo que explicaría las graves lesiones occipitales y temporales, así como las lesiones cerebrales por contragolpe (acción de golpear la masa encefálica por frenazo contra la parte ósea de la zona opuesta equidistante del cerebro) y la erosión frontal bilateral que presentaba el mismo, precisando que es posible que la caída se produjera por pérdida del conocimiento a causa de la pedrada, que la caída hacia atrás requiere un golpe de mediana o gran intensidad y que "no puede ser un simple roce en la frente, pero si un golpe de cierta intensidad que pille por sorpresa" (7', 14" del DVD núm.3 de esa sesión de juicio), refiriendo también que la rigidez en la caída podía ser porque estuviera simplemente obnubilado (7', 30") y que la importancia del hematoma en la frente depende de la medida de la piedra, proximidad e intensidad de lanzamiento (9', 40"), añadiendo asimismo que a veces en la piel no se parecía tanta lesión y por dentro pueden ser lesiones importantes y quedar enmascaradas por las lesiones del contragolpe.

Concluyeron también esas Peritos que las fracturas occipitales, en peñasco y las lesiones internas del sujeto, requerían de alta energía (7', 58"), que las lesiones más importantes no las ocasiona el contragolpe sino la caída hacia atrás y que podía haber sido golpeado fuertemente con un objeto por detrás, aunque insistieron una y otra vez en que el mecanismo contusivo más compatible con las lesiones sufridas era el ya expuesto de golpe en la frente y caída hacia atrás hasta golpear con el suelo, señalando que la hipótesis de golpe recibido por detrás es "altamente improbable"; II) Que en cuanto al informe pericial evacuado por los Peritos XXXX y D. XXXX, tras ratificar el primero de ellos su informe obrante a los folios 1.256 a 1.261 de los autos principales, y sintetizando sus afirmaciones, descartó mismo la hipótesis de golpe frontal y caída hacia atrás (31, 48" y 45', 002) porque en ese supuesto no se podrían explicar las lesiones por contragolpe existente

en el lóbulo frontal del cerebro y porque, además, para que se produjera una caída hacia atrás con fractura occipital y del hueso del peñasco, se requeriría un impacto tan fuerte en la frente que, necesariamente, debería haber producido lesiones muy importantes en esa zona, insistiendo en que si el golpe fuera frontal, las lesiones por contragolpe estarían en la zona occipital (27, 22"). Preciso también ese mentado Perito que una pedrada puede original la pérdida de conocimiento pero que solo caería en bloque si el impacto es muy fuerte, porque de otra forma fallarían simplemente las piernas y caería al suelo, añadiendo que, con los datos de que dispone, el impacto inicial sería en la zona temporal (la que rodea la oreja), y que en una persona joven es muy difícil que una caída rompa un hueso tan fuerte como el peñasco (35', 44"), aduciendo que en la caída hacia adelante no se tendría que producir necesariamente lesiones nasales pues dependería del ángulo de incidencia al caer al suelo (37', 49") y que la lesión temporal es compatible con la caída de una maceta (40', 20"), precisando que en ese último supuesto no tendrían que producir necesariamente hundimiento del hueso del cráneo (39', 01").

Concluyó que su teoría es caída hacia adelante y que la fractura occipital es consecuencia del impacto en zona temporal pues, por el grosor del peñasco, la fractura de ese hueso irradiaría hacia la zona occipital y no al contrario, que sería muy raro (50', 45"); III) Que, también informaron en el plenario los Peritos XXXX y XXXX, a instancia de la defensa del acusado XXXX, y tras ratificar el informe aportado a los folios 410 y ss., del Rollo, concluyó el primero de ellos que las lesiones sufridas no son compatibles con un impacto en la frente y caída hacia atrás pues se requeriría una pedrada muy fuerte en la frente, con herida sangrante y fractura del hueso frontal, que no hubo, significando que, además, en esa hipótesis las lesiones por contragolpe estarían en la parte occipital (5', 10")"

El debat sobre la pedra o el test, fou abastament tractat durant el procediment judicial i la sentència declara provat que va ser una pedra la que va causar les greus lesions.

5.2.- La sentència en Primera Instància

La sentència de la AP, foli 30, senyala que "Que, pese a que los acusados XXXX, XXXX y XXXX negasen en juicio haber discutido con los agentes de la Guardia Urbana y haberles arrojado objeto alguno, afirmando, en síntesis, que fueron golpeados y detenidos sin motivo por aquellos agentes, éste Tribunal, a través de la intermediación de que gozó en el plenario, alcanza la firme conclusión de que los hechos no discurrieron en la forma que narran los dichos acusados

sino en la que, de forma contundente, coincidente y sin fisuras, narraron los agentes de la Guardia Urbana nums. XXXX, XXXX y XXXX, a quienes, este Tribunal no duda en otorgar la cualidad de prueba de cargo desvirtuadora de la presunción de inocencia de aquellos."

Respecte als tres principals acusats la sentència indica l'assumpció d'un pacte previ indicant *"eran conscientes todos ellos de que la piedra que portaba XXXX y el resto de dichos objetos serían arrojados violentamente contra los integrantes de la patrulla policial con la intención de menoscabar la autoridad que representaban así como su integridad física"*(foli 31).

La resolució judicial estableix que:

***"no existe la más mínima duda de que el autor material de las gravísimas lesiones sufridas por aquel servidor público fue el acusado XXXX "*(foli 32).**

Afegeix la resolució en aquest extrem:

"Que carece de todo fundamento la tesis-interesadamente patrocinada por las defensas-de que fuera una maceta caída o arrojada desde el inmueble de autos la que ocasionó las lesiones al agente num. XXXX..." (foli 36).

En quant a la pena imposada a XXXX de 4 anys i sis mesos de presó, el tribunal argumenta que hi ha un concurs ideal entre la falta dolosa de lesions per la pedrada al front, i el delicte de lesions imprudents 152.1 2^aCP, i per altra banda un altra concurs ideal d'aquest delicte imprudent amb el delicte d'atemptat del 552.1^aCP, castigant-se amb la pena del delicte més greument penat, que és el d'atemptat per ser la més greu de les infraccions (penada entre 3 i 4 anys i 6 mesos de presó), l'imposen per tant la pena més greu de les que podien imposar-li seguint el raonament de la resolució judicial.

Els acusats XXXX i XXXX són condemnats com autors del delicte d'atemptat del 552.1 CP, i per la falta dolosa de lesions del 617.1 CP a la pena de 3 anys i 3 mesos de presó, i multa de 40 dies per la falta.

A XXXX com autor de delicte d'atemptat del 552.1 CP, i per falta dolosa de lesions del 617.1 CP l'imposen la pena de 3 anys i 3 mesos de presó, i multa de 40 dies per la falta, aquesta condemna resulta per la imputació de llançament d'una tanca contra un agent i un con contra l'agent ferit *"cuando este yacía ya en el suelo indefenso, por lo que denotó una intensidad en su ímpetu*

acometedor y un desprecio hacia la víctima altamente reprochables y merecedores de mayor penalidad que la mínima legal" (foli 59-60).

A XXXX l'imposen la pena mínima per l'atemptat, 3 anys de presó i la mínima de multa per una falta dolosa del 617.1 CP (en el cas de la falta per apreciació de l'atenuant de reparació del dany causat del 21.5 CP per haver consignat i ofert l'indemnització corresponent).

Per últim als acusats XXXX, XXXX, XXXX i XXXX, els condemnen per delictes d'atemptat del 550 i 551.1 del CP, en la pena mínima d'un any de presó.

En quant a la responsabilitat civil es condemna a XXXX a abonar les indemnitzacions sol·licitades tant per l'agent XXXX i la seva família, en quant a les greus lesions patides per l'agent.

A XXXX i XXXX han d'indemnitzar solidàriament amb XXXX en la suma que resulti en execució de sentència a l'agent XXXX "*por razón de la contusión leve que el mismo sufrió en la frente*", no per tant respecte les greus lesions patides per l'agent.

Es condemna als nou acusats al pagament de les costes, incloses les de les acusacions particulars "*por novenas partes iguales*".

6.- Les actuacions davant el Tribunal Suprem

Les actuacions davant el Tribunal Suprem tenen lloc pel recurs que interposen totes les parts (acusats, Ajuntament de Barcelona i Ministeri Fiscal) contra la Sentència de l'Audiència Provincial (secció vuitena) de 15 de gener de 2008.

La Sala segona del TS mitjançant Sentència de 12 de juny de 2009 (en aquest paràgraf STS) resol les cassacions de forma que entra a valorar totes i cadascuna de les manifestacions dels acusats en allò relatiu a no haver estat un procés amb garanties.

El Tribunal Suprem, de les pàgines 19 a 41, analitza de forma individualitzada tots i cadascun dels arguments dels recurrents.

Especialment rellevants (pel que es manifesta al documental "Ciutat Morta") són els arguments del Tribunal Suprem en resposta a les al·legacions plantejades per XXXX i XXXX (pàgines 19 a 35), doncs analitza:

- **la denegació de la testifical de l'alcalde de Barcelona XXXX** (la considera "**de alcance anecdótico**", pag 25 de la STS);
- **la manca d'anàlisi de la totalitat del objectes trobats** (la considera "**diligencia sin Norte**", pag 25 de la STS);
- **la denegació de les noves proves a l'agent lesionat** (diu de forma literal, "tampoco es previsible que pudiera aportar ningún elemento de juicio relevante", pag 25 de la STS), sobre la denegació

de la testifical de certs testimonis (diu que “*ni si quiera fueron propuestos por la defensa para el juicio*”, pag 25 STS).

Conclou la STS (pag 26):

“ (...) *Pues bien, el examen que precede autoriza a afirmar que entre la exuberante denuncia de la parte sobre la supuesta parcialidad y falta de equilibrio de la Audiencia y la naturaleza de las diligencias denegadas por ésta, que darían supuesto fundamento a tal denuncia, hay una abierta falta de correspondencia y, de proporción, que privan a la primera de todo fundamento. Pues, según se ha visto, ninguna de las actuaciones que aquélla echa de menos puede decirse imprescindible, y, no sólo, pues hasta cuesta imaginar en qué podrían haber ayudado a ofrecer una distinta luz acerca de lo sucedido, incluso desde la perspectiva de esa misma defensa*”.

El documental “Ciutat Morta”, recull íntegrament cadascuna d'aquestes consideracions, que ja han estat resoltes pel Tribunal Suprem.

Per tant, en aquest extrem, sense noves proves l'Ajuntament de Barcelona està vinculat pel contingut de la Sentència.

7.- Les actuacions davant el Tribunal Constitucional (TC) i la inexistència d'accions posteriors

Com s'ha dit amb anterioritat, no consten a aquesta part recursos pendents.

Aquesta afirmació la fem amb tota la prudència possible però explicant la voluntat municipal per arribar fins al final, perquè s'ha dit que s'estava a l'espera de la Sentència del TC, i la nota de Sala de Govern del TSJCAT també ho apunta que hi ha recursos pendents. No obstant, fetes les consultes adients:

- No consta cap emplaçament a l'Ajuntament de Barcelona de personació en aquest cas.
- Els recursos que es van presentar davant el TC van ser inadmesos (es van presentar 3 recursos, el 7611/2009 per XXXX que no va ser admès a la Sala 1a, el 7612/2009 Sala 2a per XXXX, inadmès, i el 7713/2009 per XXXX Sala 1a inadmès).
- No ens consta cap tasca pendent a l'Audiència Provincial (de remissió d'expedients al TC).
- No ens consta cap recurs interposat davant el Tribunal Europeu de Drets Humans.

Si tot i així existeix quelcom pendent, cal que quedi clar que ni després d'investigar-ho exhaustivament n'hem pogut tenir coneixement.

8.- Les accions judicials d'alguns acusats en la causa de Sant Pere Més Baix, 55 per maltractaments:

Consta als documents que obren als arxius municipals fins a 3 imputats pel cas 4F que denunciïn tortures en la detenció i tractament dels agents dels cossos i forces de seguretat.

Les denúncies es dirigeixen contra agents de la Guàrdia Urbana i un d'ells, contra agents dels Mossos d'Esquadra.

Les actuacions són les interposades per l'Associació memòria contra la tortura i XXXX en l'Apel·lació 258/2008, resolt amb auto de 30 de maig de 2008, les actuacions interposades per l'Associació memòria contra la tortura i XXXX en l'Apel·lació 740/2007, resolt amb auto de 19 de desembre de 2008, i les actuacions interposades per l'Associació memòria contra la tortura i XXXX en l'Apel·lació 543/2008, resolt amb auto de 19 de desembre de 2008.

8.1.- Anàlisi individualitzat dels fets que porten a l'arxiu dels assumptes

Tres elements són de rellevància jurídica en aquest fet:

En primer lloc, l'acció dels recurrents (inculpats en el 4F), davant les instàncies judicials. Tots ells van tenir accés a primera i segona instància i per tant des de l'òptica formal les garanties processals han existit.

En segon lloc, el perquè no es van acumular les reclamacions per maltractaments i/o tortures en la mateixa instrucció.

Això és tractat detingudament per la STS de 12 de juny de 2009 i en la part que ens interessa diu:

Foli 29: "(...) la suscitada por la decisió de no acumular a esta causa la seguida por las lesiones de algunos de los acusados, en la que algunos de los que actuaron como testigos en ésta tendrían la condición de imputados"

I prossegueix el foli 30 in fine:

"De otra parte, si tal modo de proceder ha de estimarse formalmente correcto; también lo es la decisió de la sala de instancia que se cuestiona en el desarrollo del motivo a examen. Esto es la abstenerse de conocer del recurso de apelación formulado contra la sentencia dictada en el juicio"

seguido por las lesiones de quienes figuran como imputados en esta causa, al entender que su criterio podría resultar condicionado a partir del conocimiento obtenido en el enjuiciamiento de ésta, dada la particular relación entre los hechos de una y otra. Porque, en definitiva, la circunstancia de no haber tratado procesalmente como conexos hechos que jurídicamente no lo son, no puede constituirse en motivo de reproche. Y porque resulta paradójico que la reiterada atribución de parcialidad en el tratamiento de este asunto a la Sección 8ª de la Audiencia de Barcelona, vaya a concurrir, ahora, con un reproche similar, por todo lo contrario, es decir, por haberse abstenido de ver la apelación en el juicio acerca del cual la intervención en el que dio lugar a la sentencia aquí recurrida, podría haber prevenido a la sala.

En fin, lo expuesto al tratar de los motivos precedentes y lo que acaba de decirse, hacen que este motivo deba asimismo desestimarse.”

En tercer lloc, perquè l’Audiència Provincial desestima els recursos interposats analitzant de forma minuciosa els arguments dels denunciants.

En les actuacions interposades per l’Associació memòria contra la tortura i XXXX en l’ Apel·lació 258/2008, resultat amb auto de 30 de maig de 2008, **raona amb profunditat el sobreseïment dels agents denunciats.** Diu l’auto referit:

“Ciertamente los graves altercados que ocurrieron el 4 de febrero de 2006 llevaron a los agentes a actuar con contundencia en la detención de los causantes ante el grave altercado que se estaba produciendo” (...) “Dicho lo anterior y examinadas exhaustivamente las diligencias, lo cierto es que en los informes médicos y finalmente en el informe forense aparecen siempre las mismas lesiones policontusiones y erosiones varias que tal como indica la instructora aparecen ya en el examen del Hospital de la Esperanza”

En les actuacions interposades per l’Associació memòria contra la tortura i XXXX en l’ Apel·lació 543/2008, resultat amb auto de 19 de desembre de 2008 (dos recursos), **la Sala no dóna veracitat a la versió dels denunciants per contradiccions en les mateixes i manca de proves objectives** i diu de forma literal:

“examinadas las actuaciones es cierto que el apelante Sr. XXXX con el transcurso del tiempo va ampliando y modificando su versión de los hechos hasta casi un año despues manifiesta que el agente que le agrede en dependències policiales es mulato. Lo cierto es que de sus declaraciones y de las obrantes en la causa no resulta debidamente evidenciados los indicios de la autoría de las lesiones

por dicho agente, consta que la agresión debe ser realizada en el transcurso entre la detención y con anterioridad a ser llevado al hospital en que ya padecía dichas lesiones” i com s’aprecia, imputa les lesions a la detenció amb força dels cossos i forces de seguretat⁶.

Les actuacions interposades per l’Associació memòria contra la tortura i XXXX en l’ Apel·lació 740/2007, el motiu principal de desestimació de la denúncia prové de la baralla entre agents de la Guàrdia Urbana i els denunciants i es diu:

“cuando el propio interesado reconociera inicialmente que las primeras lesiones se las produjeron al ser arrollado por la gente que huía ante la reacción de los agentes”.

Conseqüentment, mentre aquestes resolucions siguin fermes, aquesta part no pot fer altra cosa que estar al seu pronunciament. L’Ajuntament de Barcelona no ostenta competències per revisar aquests extrems ja valorats en la jurisdicció penal.

D’altra banda, no consta que hi hagin pendents recursos, ni que el Síndic de Greuges de Catalunya hagués obert cap investigació, tot i que recentment han demanat informació a l’Ajuntament de Barcelona, així com també ho ha fet l’Oficina Antifrau de Catalunya.

III.- ANÀLISI DE LA DOCUMENTACIÓ RELATIVA ALS FETS OCORREGUTS EL 6 DE SETEMBRE DE 2006 A LA DISCOTECA “BIKINI”

9.- La relació entre el cas ocorregut el 6 de setembre de 2006 a la discoteca “Bikini” i resultat per l’Audiència Provincial (secció cinquena), amb sentència de 17 d’octubre de 2011 i posterior del Tribunal Suprem, Sala de lo penal (secció segona), de 27 de novembre de 2012 i Sant Pere Més Baix 55

Únicament **2 dels 11 agents** que van intervenir al cas de Sant Pere Més Baix, 55, van intervenir, així mateix, en l’anomenat “cas Bikini”.

9.1.- Els fets i justificació de la seva relació entre els dos casos;

De la mateixa forma que amb el cas 4F, i cercant la màxima objectivitat a continuació es recullen els fets provats literals de la Sentències de 17 d’octubre de 2011 de l’Audiència Provincial (secció 5a) :

---

⁶ Hi ha un altre recurs, el 35/2008 resolt el mateix 19.12.2008 que no es cita perquè els arguments són idèntics.

“ÚNICO.- Ha resultado probado y así se declara que:

A partir de las 24:00 horas de la noche del día 6 al 7 de septiembre de 2006, XXXX, mayor de edad, de nacional de XXXX, siendo residente en Barcelona y Estudiante de XXXX en la escuela XXXX, sita en la misma ciudad, junto a unos compañeros de estudios XXXX, XXXX, XXXX y XXXX, se dirigieron a la discoteca denominada Bikini, sita en la calle Deu y Mata nº 195, de Barcelona.

En la citada discoteca se encontraban esa noche, francos de servicio, los Agentes de la Guardia Urbana: XXXX (agente de la G.U. nº XXXX), XXXX (agente de la G.U. nº XXXX), XXXX agente de la G.U. nº XXXX), XXXX (agente de la G.U. nº XXXX), XXXX (agente de la G.U. nº XXXX) y XXXX (agente de la G.U. nº XXXX), todos ellos mayores de edad.

A. Alrededor de las 1:30 horas de esa noche, cuando las amigas de XXXX se hallaban en la pista de baile de la citada discoteca, o cerca de ella, XXXX molestó a XXXX. Al percibirse esa situación XXXX - que en aquel momento llevaba un vaso de consumición-, se acercó a ellos y requirió a XXXX para que dejara en paz a su amiga, momento en que ambos, Víctor y XXXX, ignorando este la condición profesional de agente de la autoridad franco de servicio de aquél, se encararon y empujaron mutuamente, y en el curso de este corto incidente XXXX golpeó voluntariamente con el vaso que llevaba en la mano la cara de XXXX, ocasionándole unas lesiones consistentes en: contusión facial y heridas inciso-contusas en la cara que precisaron para su sanidad aplicación de cuatro puntos de sutura, tardando en sanar catorce días de carácter impeditivo y quedándole como secuela cuatro cicatrices determinantes de perjuicio estético leve.

A la vista de estos hechos los otros cuatro agentes francos de servicio XXXX, XXXX, XXXX, y también XXXX, sin que mostraran a XXXX la identificación, o le hicieran saber su condición de agentes de la autoridad, se arrojaron sobre XXXX consiguiendo reducirle, impactando uno de ellos – sin que se encuentre probado quien fue de ellos- un vaso en la cabeza de XXXX sufriendo éste unos cortes en la misma que sangraron de forma abundante. Como consecuencia de esta acción el agente XXXX sufrió contusiones en brazo derecho y labio, de las que sano en siete días no impeditivos, con una sola asistencia facultativa, y el agente XXXX, sufrió contusión brazo derecho y muslo, de las que sano en siete días no impeditivos, con una sola asistencia facultativa.

B. Una vez reducido y detenido, XXXX fue conducido por empleados de seguridad de la discoteca a una sala anexa de la

misma donde fue custodiado por uno de ellos hasta que llegó una dotación policial uniformada, cuya presencia en el lugar había sido requerida por los agentes acusados a fin de realizar el traslado de XXXX, en tal condición de detenido, a las dependencias policiales de la Guardia Urbana.

C. Una vez legó el furgón policial con la correspondiente dotación uniformada de la Guardia Urbana, se introdujo a XXXX en dicho furgón, colaborando tanto XXXX, como XXXX, ya en el interior del furgón XXXX propinó dos golpes en el pómulo de XXXX. Seguidamente se efectuó el traslado del indicado detenido a las dependencias de la Guardia Urbana sitas en la Zona Franca de Barcelona.

Hallándose en dichas dependencias y a una hora no determinada se condujo a XXXX a una estancia, donde como represalia por la intervención de éste en el incidente que tuvo XXXX con XXXX en la discoteca, y por la lesión que XXXX produjo a XXXX, y con la presencia coactiva de XXXX y de otros agentes uniformados y de paisano no identificados, el repetido XXXX lanzó puñetazos y propino varias patadas al detenido XXXX, así como varios golpes hasta derribarle al suelo, donde continuó recibiendo golpes por parte de los allí presentes sin poder apreciar al causante directo de los mismos. Una vez dejaron levantarse al detenido le continuaron pegando, llegando, XXXX a hacerlo con un objeto contundente en la cabeza, tras lo cual, este último le apagó un cigarrillo en el hombro izquierdo y finalmente XXXX con una fregona le restregó la cara a XXXX. Seguidamente XXXX solicitó que alguno de los presentes le dieran una pistola diciéndole a XXXX si quería que le enseñara un juego, sin que nadie se la diera. Durante las referidas agresiones los presentes, en especial XXXX, le formuló preguntas sobre su familia, actividad laboral, aficiones y hábitos.

En las expresadas dependencias policiales XXXX firmó un impreso de información a la persona detenida sobre sus derechos en el que le atribuyeron delitos de lesiones, de atentado contra los agentes de la autoridad y contra la salud pública. Delitos por los que se ha seguido la presente causa.

Como consecuencia de estos hechos XXXX sufrió contusiones y erosiones en la cara y cabeza, hematoma en párpado y excoriaciones, alargada y redonda en el hombro izquierdo, de las que sanó tras una única asistencia médica en un periodo de doce días y además lesiones psíquicas consistentes en ansiedad y estado de depresión transitoria para cuya curación `preciso de tratamiento consistente en asistencia psiquiátrica, no farmacológica, y psicoterapia individual a demanda del lesionado, durante varios meses, quedándole

como secuela trastorno por estrés postraumático de carácter leve.

Por Auto de apertura de juicio oral dictado por el Juzgado de Instrucción en fecha 9 de marzo de 2009 se acordó requerir a los acusados para que prestaran fianza para asegurar la responsabilidad civil en la cantidad de 2.376-€ a XXXX, y en la cantidad de 1.600-€, a cada uno del resto de los acusados, XXXX, XXXX, XXXX, XXXX, XXXX y XXXX.

En cumplimiento de tal requerimiento, XXXX consigno en concepto de tal fianza de responsabilidad civil en fecha 16 de noviembre de 2009 la suma de 2.376-€.

En cumplimiento de tal requerimiento, los acusados XXXX, XXXX, XXXX, XXXX y XXXX consignaron en concepto de tal fianza de responsabilidad civil en fecha 25 de marzo de 2010 la suma de 1.330.00-€ cada uno.”

9.2.- Descripció detallada de l'actuació municipal;

El Jutjat d'Instrucció número 24 de Barcelona va remetre a l'Ajuntament de Barcelona, al cap de la Guàrdia Urbana, un escrit de data 20 de novembre de 2006 pel que es citava a uns agents de la Guàrdia Urbana imputat en el procediment de Prèviess 4017/2006-C en uns fets ocorreguts el dia 7 de setembre de 2006 a la discoteca Bikini.

En conseqüència, la Unitat de Règim Intern de la Guàrdia Urbana va obrir l'expedient informatiu 504/06 que finalitza amb la proposta d'incoació d'un expedient disciplinari.

Mitjançant decret del Gerent del Sector de Seguretat i Mobilitat de data **20 de desembre de 2006 s'incoa un expedient disciplinari** als agents de la Guàrdia Urbana XXXX (XXXX), XXXX (XXXX), XXXX (XXXX), XXXX (XXXX), XXXX (XXXX), XXXX (XXXX) **per un presumpte delictes de tortures i de lesions**, pels fets ocorreguts en data 7 de setembre de 2006 i que eren objecte de les Diligències Prèviess núm. 4017/2006-C seguides al Jutjat d'Instrucció núm. 24 de Barcelona.

En el mateix decret, d'acord amb el que preveu l'article 8.3 de la Llei Orgànica 2/1986 de 13 de març de Forces i Cossos de Seguretat, **es va paraitzar l'expedient disciplinari fins a que recaigués sentència penal ferma.**

La defensa dels agents imputats en el cas “Bikini” no la va satisfer l'Ajuntament de Barcelona, ni per via de la pòlissa de responsabilitat patrimonial ni per via de la defensa lletrada de la Guàrdia Urbana ni per mitjà dels Serveis Jurídics.

La sentència número 998/2011 de 17 d'octubre de l'Audiència Provincial de Barcelona (secció 5a) **va condemnar al agents XXXX i**

XXXX com a autors d'un delictes de tortures en concurs amb una falta de lesions consumada imposant unes penes de 2 anys i 3 mesos de presó, d'inhabilitació absoluta de 8 anys i tres mesos i una multa de 35 dies. Així mateix, va condemnar al Sr. **XXXX** com autor d'un delictes de lesions i dues faltes de lesions i **va absoldre als agents XXXX, XXXX, XXXX i XXXX dels delictes del que eren acusats.**

En virtut de resolució del Gerent de Prevenció, Seguretat i Mobilitat de data 20 d'octubre de 2011 es va declarar **la suspensió provisional de funcions dels agents XXXX i XXXX** atès el contingut de la dita sentència de l'Audiència Provincial.

El Tribunal Suprem, en sentència número 985/2012 de 27 de novembre de 2012 **va confirmar la condemna** dels agents **XXXX i XXXX.**

Mitjançant interlocutòria de l'Audiència Provincial de 28 de gener de 2013 **es va declarar la fermesa** de dita sentència del Tribunal Suprem, que fou comunicada al Gabinet Tècnic Jurídic de la Gerència de Recursos Humans i Organització en data 18 de febrer de 2013.

En informes de data 22 i 26 de febrer de 2013, expedient administratiu 247/2013 i 257/2013, des del Gabinet Tècnic Jurídic de la Gerència de Recursos Humans i Organització **es va proposar l'execució de les penes d'inhabilitació absoluta** a la que havien estat condemnats els agents **XXXX i XXXX**, expedients que es trobaven en tramitació pendents de la resolució per part de l'Audiència Provincial sobre la suspensió de les penes **atesa la petició d'indult efectuada pels condemnats.**

En data 15 de maig de 2013, va tenir entrada a aquest Ajuntament la **resolució de l'Institut Nacional de Seguretat Social que declarava la Incapacitat permanent en grau de total al Sr. XXXX**, amb efectes del 6 de maig de 2013, en conseqüència de la qual, i d'acord amb el que estableixen els articles 63 i 67.1.c de la Llei 7/2007 de 12 d'abril, Estatut Bàsic de l'Empleat Públic, mitjançant resolució del Gerent de Recursos Humans i Organització de 3 de juny de 2013 es va declarar la jubilació del Sr. **XXXX.**

En data de 22 de maig de 2013, va tenir entrada a aquest Ajuntament la **resolució de l'Institut Nacional de Seguretat Social que declarava la Incapacitat permanent en grau d'absoluta al Sr. XXXX**, amb efectes del 15 d'abril de 2013, en conseqüència de la qual, i d'acord amb el que estableixen els articles 63 i 67.1.c de la Llei 7/2007 de 12 d'abril, Estatut Bàsic de l'Empleat Públic, mitjançant resolució del Gerent de Recursos Humans i Organització de 3 de juny de 2013 es va declarar la jubilació del Sr. **XXXX.**

Atesa la pèrdua de la condició de funcionaris de carrera a conseqüència de la jubilació per incapacitat dels dos agents, mitjançant decret d'alcaldia de 30 de juliol de 2013 **es va declarar la**

impossibilitat d'executar les penes d'inhabilitació absoluta, sens perjudici de poder-se executar en el cas que la resolució d'incapacitat permanent d'algun dels agents sigui revisada per l'Institut Nacional de la Seguretat Social.

Finalment, i també en conseqüència de la pèrdua de la condició de funcionaris de carrera per jubilació per incapacitat, mitjançant resolució del Gerent Municipal de data 3 de setembre de 2013 **es va arxivar l'expedient disciplinari incoat als agents XXXX i XXXX.**

Respecte de la resta de funcionaris investigats, és a dir els agents de la Guàrdia Urbana (XXXX), (XXXX), (XXXX), (XXXX), per un presumpte delictes de tortures i de lesions, pels fets ocorreguts en data 7 de setembre de 2006, **es va arxivar l'expedient disciplinari atesa la vinculació dels fets provats en seu penal, doncs queden expressament absolts en la Sentència dictada per l'Audiència Provincial.**

La vinculació de l'Ajuntament de Barcelona a la Sentència deriva de l'article 8.3 Llei Orgànica 2/1986, de 13 de març, de Cossos i Forces de Seguretat, que de forma literal diu:

*"La iniciación de procedimiento penal contra miembros de las Fuerzas y Cuerpos de Seguridad no impedirá la incoación y tramitación de expedientes gubernativos o disciplinarios por los mismos hechos. No obstante, la resolución definitiva del expediente sólo podrá producirse cuando la sentencia recaída en el ámbito penal sea firme, **y la declaración de hechos probados vinculará a la Administración.** Las medidas cautelares que puedan adoptarse en estos supuestos podrán prolongarse hasta que recaiga resolución definitiva en el procedimiento judicial, salvo en cuanto a la suspensión de sueldo, en que se estará a lo dispuesto en la legislación general de funcionarios."*

És molt important destacar aquest article, perquè la Llei ha volgut que els mecanismes de revisió de les Sentències, per una banda només els pugui instar certs subjectes (en aquest cas no ho pot fer l'Ajuntament de Barcelona), i per l'altra que la vinculació de les proves ja jutjades és absoluta, sense que cap actuació municipal pugui anar contra aquest precepte.

9.3.- La impossibilitat jurídica de relacionar ambdós casos;

La única relació que hi ha entre ambdós casos, és el fet que els agents XXXX i XXXX participen en en tots dos.

En el cas 4F, estan de servei i les seves declaracions no són essencials, doncs com s'ha dit fins a 9 agents més declaren en un sentit identificant els condemnats i per l'altra, cap d'ells és un testimoni crucial. Dit d'una altra forma, **si els agents XXXX i XXXX haguéssin mentit en el cas del 4F, això no suposaria que els fets no fossin igualment provats.**

En el cas Bikini, són imputats i posteriorment condemnats. És un cas posterior, on no estaven de servei la nit que van succeir els fets i l'Audiència Provincial recorda la possibilitat que ostenten en la seva condició d'imputats el Dret a no declarar en la seva contra.

Així, si bé és cert és que els servidors públics i en especial els agents dels cossos i forces de la seguretat han de tenir una conducta exemplar, en tots els casos, aquest fet, des de la òptica estrictament jurídica no sembla motiu suficient com per revisar el cas per la via de l'article 954 de la LECr (una condemna per fets posteriors, no pressuposa mentir en fets anteriors).

10.- La incapacitat permanent en grau de total i absoluta declarada als agents

Aquest assumpte té una particularitat: quan l'Ajuntament de Barcelona anava a inhabilitar als agents per Sentència ferma, aquests causen baixa com a funcionaris per resolució de l'Institut Nacional de la Seguretat Social (INSS). Per tant a efectes de l'Ajuntament de Barcelona **aquests funcionaris no formen part de la plantilla municipal.**

L'Ajuntament de Barcelona no té relació de servei amb aquests perquè han causat baixa. Per tant, no pot tenir expedients oberts ni suspesos.

a) Les incapacitats a l'ordenament jurídic

L'article 137 de la Llei General de Seguretat Social classifica la incapacitat permanent en quatre graus: incapacitat permanent parcial, total, absoluta i gran invalidesa.

En primer lloc cal aclarir que la declaració d'incapacitat permanent parcial per part de l'INSS no suposa la pèrdua de la condició de funcionari. L'INSS abona a tant alçat la quantitat equivalent a 24 mensualitats de la base reguladora utilitzada per al càlcul del subsidi de la incapacitat temporal del que es deriva la incapacitat permanent. Per tant, la qüestió ha de quedar referida exclusivament a la Incapacitat permanent total i situacions amb un grau superior (incapacitat permanent absoluta i gran invalidesa).

La declaració d'Incapacitat permanent total de qualsevol funcionari de l'administració local provoca automàticament la jubilació total i forçosa amb pèrdua de la condició de funcionari de conformitat amb el que disposen els articles 63 c) y 67 c) de l'EBEP, ja que aquestes declaracions son directament executives. **L'INSS abona la corresponent pensió.**

L'art. 68 de l'EBEP preveu la rehabilitació de la condició de funcionari en el cas que una vegada produïda la extinció de la

relació de serveis per jubilació derivada de incapacitat permanent per al servei i desapareguda la causa objectiva que la va motivar (declaració de Incapacitat permanent total, absoluta o gran invalidesa per l'INSS) ja que tal situació pot ser reversible, l'interessat/da pot demanar reincorporar-se a prestar serveis a l'Ajuntament.

La Incapacitat permanent total (art. 137.4 Text Refós de la Llei de la Seguretat Social) per la professió habitual és aquella que inhabilita al treballador per la realització de totes o de les tasques fonamentals de la seva professió, sempre que pugui dedicar-se a altra diferent. Les funcions dels guàrdies urbans venen descrites a la Llei 16/1991, de 10 de juliol, de policies locals.

El Reial Decret 20/2012 de 23 de juliol, disposa que les pensions indemnitzatòries, compensatòries i qualsevol altre percepció econòmica derivada del cessament en qualsevol lloc de treball al sector públic són incompatibles amb qualsevol retribució a càrrec dels pressupostos de les administracions públiques, cosa que provoca una incompatibilitat total ja que la pensió d'incapacitat i el salari de segona activitat provenen dels pressupostos de les administracions públiques, l'INSS i l'Ajuntament.

Els articles 1.2 i 3.2 de la Llei 53/1984, de 26 de desembre sobre incompatibilitat del personal al servei de les administracions públiques en connexió amb l'establert a l'art. 332.1 del Decret 214/1990, de 30 de juliol i l'art. 139 pel qual s'aprova el TR de les disposicions legals vigents en matèria de règim local, estableixen la incompatibilitat entre la pensió de jubilació, per drets passius reconeguts per qualsevol règim de la Seguretat Social, amb l'exercici d'altre lloc de treball dins de la Administració pública amb càrrec a pressupostos públics.

Per últim, l'article 7 del Reglament de segona activitat de la Guàrdia Urbana de Barcelona estableix que el passí a la segona activitat no és compatible amb la declaració de cap grau d'incapacitat per l'òrgan competent, llevat de la incapacitat parcial.

La percepció de Incapacitat permanent total es compatible amb el treball per compte propi o aliè al sector privat.

D'altra banda, tampoc es pot adjudicar directament a un funcionari altre lloc de treball o plaça a la mateixa administració a tenor del que disposa l'art. 103 de la Constitució Espanyola i l'article 1.3,b i c de l'EBEP. No obstant, res impedeix que es presenti i obtingui plaça a una convocatòria pública respectant els principis d'igualtat mèrit i capacitat d'una plaça compatible amb el seu estat de salut, però necessàriament haurà de renunciar a la percepció de la pensió Incapacitat permanent total de l'INSS.

b) Aplicació d'aquesta normativa al cas concret

A la vista d'aquest marc normatiu general i específic que regula les situacions de les persones, funcionaris de carrera de l'Ajuntament de Barcelona, que són declarats en situació d'incapacitat permanent total, absoluta o gran invalidesa, es pot concloure que:

1) El marc legal vigent (CE, EBEP, RDLL 20/2012, Reglament Segona Activitat) **no permet que una persona que, essent funcionari públic, i hagi estat declarada en situació d'incapacitat permanent total o absoluta, pugui romandre en situació de personal actiu a l'Ajuntament de Barcelona.**

2) Respecte del règim d'incapacitats, en la mesura que els Srs. XXXX i XXXX romanguin en la situació d'incapacitat permanent no poden prestar serveis a l'Ajuntament de Barcelona. **Així, en el cas que en el marc d'aquesta revisió de la incapacitat permanent es declarés que els Srs. XXXX i XXXX estan en condicions de salut per prestar servei, aquests haurien de sol·licitar expressament (no es fa d'ofici) la rehabilitació a la seva condició de funcionaris a l'Ajuntament.**

3) Respecte de la pena d'inhabilitació, un cop complerta la condemna d'inhabilitació total de 8 anys i tres mesos, els Srs. XXXX i XXXX podrien sol·licitar la rehabilitació de la condició de funcionari d'acord amb el que preveu l'article 68.2 EBEP, tenint en compte que la seva concessió estarà subjecte a valoració per part de l'administració: el precepte estableix literalment "*podrà concedir*".

En aquest sentit, la jurisprudència avala les resolucions de denegació si es justifiquen, entre altres, la naturalesa dolosa del fet delictiu, el greu perjudici pel servei públic amb deteriorament de l'imatge i prestigi del cos, o la gravetat de la conducta observat en la mesura que s'incompleix el deure professional (així per exemple, sentència Tribunal Suprem de 24 de juny 2010 (rec. 487/2009), de 18 de desembre de 2013 (rec. 558/2012) o de 12 juny de 2014 (rec. 85/2013) que fins i tot preveu que l'administració consideri qualsevol altre criteri que permeti apreciar objectivament la gravetat del delictes comès i la seva incidència sobre el futur desenvolupament d'un lloc de funcionari).

Per tot això, passats els 8 anys i 3 mesos d'inhabilitació i sense perjudicar el futur, es pot afirmar que concorrerien criteris suficients per, si s'escau, denegar la rehabilitació dels Srs. XXXX i XXXX atès els fets pels quals van ser inhabilitats.

IV. ANÀLISI DE LES RECLAMACIONS CONTRA LA GUÀRDIA URBANA .

11.- Reclamacions i denúncies per actuacions de la Guàrdia Urbana de Barcelona relatives a maltractes, tractes denigrants i tortures

La tesi del documental “*Ciutat Morta*” posa de manifest que hi ha cossos policials que tenen una conducta que lesiona Drets Fonamentals.

Per ser objectius i que el lector d'aquest informe pugui avaluar la dimensió de les reclamacions i denúncies relatives a tractes degradants o contra la integritat moral derivades d'actuacions de la Guardia Urbana i poder-les quantificar s'ha procedit a fer un exhaustiu estudi en els següents àmbits.

11.1.- Tramitacions judicials i resultat

Des de gener de 2010, s'han tramitat en seu judicial 24 denúncies de particulars contra membres de la Guardia Urbana, de les quals 3 ho han estat per delictes contra la integritat moral.

D'aquests 24 procediments incoats, 14 han conclòs sense cap tipus de condemna pels agents, amb 11 arxius i 3 absolutoris.

Actualment, hi ha pendents de judici 10 procediments, dels quals 3 – com s'ha avançat- són per delictes contra la integritat moral, i 6 per lesions en l'acte de la detenció o reducció de ciutadans als que es finalment es deté.

11.2.- Organismes institucionals de control

a) Síndic de Greuges

De l'estudi de les memòries del Síndic de Greuges, presentades en qualitat d'Autoritat Catalana per a la Prevenció de la Tortura i d'altres Tractes o Penes Cruels, Inhumans o Degradants (ACPT), es desprèn en relació a aquest tipus de accions relatives als tractes degradants o en observació dels espais destinats a la custòdia i detenció els següents extrems :

MEMORIA 2014

Guàrdia Urbana de Barcelona – Visita a l'Àrea de custòdia de la Unitat d'Atestats i d'Investigació (10/04/2014)

Àrea de custòdia de la Unitat d'Accidents de Trànsit

Observacions:

- L'únic destacable respecte l'anterior visita (15/11/2011) és que a la zona de cel·les, al fons de tot, hi ha una cel·la de dimensions molt reduïdes que sembla que s'utilitza per dipositar-hi les proves de convicció.
- En l'ocasió anterior es va constatar que no hi havia màrfeques i en aquesta visita es comprova que cadascuna de les cel·les en té una.
- També s'ha instal·lat una pantalla de televisió a la zona del vestíbul des d'on l'agent de custòdia visualitza i controla les imatges que es graven en els diferents espais de la zona de seguretat.

Àrea de custòdia de la Unitat d'Investigació

Observacions:

- Aquesta àrea és una novetat respecte a la visita anterior, respon a l'ampliació de funcions de la GU com a policia judicial (responsable de la investigació dels tipus delictius amb penes de fins als tres anys). A partir d'ara, els detinguts per determinats fets delictius passaran directament per l'àrea de custòdia de la Unitat d'Investigació, la qual també assumirà el trasllat a les dependències judicials i el lliurament del detingut al jutge instructor.
- La sala d'escorcolls està dotada de càmera de gravació d'imatges i de so. A l'interior no hi ha el cartell informatiu, sinó que està col·locat fora i només informa de la gravació de les imatges, però no del so.
- A la zona de cel·les hi ha dos despatxos per prendre declaració i tres cel·les. No hi ha zona específica de menors o dones. En el cas de detinguts menors, només n'hi entren si no hi ha cap detingut. Si n'hi ha el fan esperar en algun dels despatxos custodiat per un agent. Pel que fa a les dones, les traslladen a la cel·la que queda més resguardada.
- Es valora positivament que les mantes siguin d'un sol ús. També hi ha un llibre de registre d'entrada i de sortida de detinguts.
- En el moment que el detingut ingressa en l'àrea de custòdia s'avisava el col·legi d'advocats.
- A la sala on hi ha l'ordinador que serveix per fer el control i la visualització de les imatges també hi ha una farmaciola que té paracetamol i aspirina.
D'acord amb la normativa aplicable sobre les disposicions en matèria de senyalització, de seguretat i salut en el treball, les farmacioles ubicades als llocs de treball han de disposar d'un mínim de contingut material (gasses, benes, esparadrap, etc.) però no medicaments. Si les farmacioles contenen algun tipus de medicament, es preveu que estigui a l'abast de la persona que el necessiti, que n'ha de poder disposar, però les úniques

persones que tenen aquestes atribucions són el personal sanitari.

Recomanacions:

- A la sala d'escorcolls cal instal·lar-hi el cartell informatiu de la gravació de so.
- Cal garantir que a la farmaciola que hi ha a l'àrea de custòdia de la Unitat d'Investigació no hi ha cap tipus de medicació encara que sigui per a ús personal dels agents.
- Cal garantir la completa separació de les dones respecte dels homes.
- Cal recordar que els menors s'han d'ubicar en dependències diferents dels adults.

S'han dut a terme les millores sol·licitades (01/10/2014):

- S'han col·locat els cartells informatius sobre la gravació de so.
- S'han tret els medicaments de la farmaciola.
- D'acord amb la instrucció de la Guàrdia Urbana que regula les intervencions amb detinguts, es preveu no posar dins la mateixa cel·la persones de diferent sexe ni barreja adults amb menors. Es fa constar el recordatori que els menors s'han d'ubicar en dependències diferents dels adults.

MEMORIA 2013

El 14 d'abril de 2011 es va visitar per primera vegada la Comissaria de la Guàrdia Urbana de Ciutat Vella. En aquesta segona visita (9/01/2013) es detecta una millora respecte del conjunt de les instal·lacions en general.

Conclusions

Es pot concloure que l'àrea de custòdia de detinguts està en un procés de transició, des del punt de vista que s'hi ha fet alguna millora i que es preveu fer-n'hi més per garantir i assegurar un espai adequat de custòdia. Per aquest motiu, caldrà fer-ne un seguiment.

Sens perjudici d'això, com a conseqüència dels protocols de col·laboració entre Guàrdia Urbana i Mossos d'Esquadra, es continua infringint el dret que té el detingut de ser assistit per un advocat des del primer moment de la detenció.

MEMORIA 2012

No existeixen visites a centres de la Guardia Urbana de Barcelona

MEMORIA 2011

Durant el 2011 l'ACPT, visita la Comissaria de Ciutat vella, la Comissaria de Sant Andreu, i la seu d'Unitats Centralitzades de Suport Operatiu a la Zona Franca de la Guàrdia Urbana de Barcelona, les extenses observacions que consten a la memòria són objecte d'una sèrie de conclusions:

- a) Les àrees de custòdia de detinguts de les comissaries de la Guàrdia Urbana de Barcelona dels districtes de Ciutat Vella i Sant Andreu no disposen dels espais adequats ni dels mitjans necessaris per albergar-hi detinguts amb totes les garanties i la salvaguarda dels drets que els són reconeguts. El mateix passa amb les dependències de la Policia Local de Santa Coloma de Gramenet.
- b) En el procés de custòdia del detingut, la Guàrdia Urbana i la Policia Local fan funcions de policia judicial sense tenir les condicions per fer-ho. En tot cas, la funció hauria de ser d'auxili a la policia judicial, llevat del casos en què són competents per intervenir i investigar els delictes contra la seguretat del trànsit.
- c) A les comissaries de Guàrdia Urbana i de la Policia Local, el procés de custòdia del detingut es veu ininterromput des del moment en què no es comunica immediatament al Col·legi d'Advocats el fet de la detenció, després de la lectura de drets de l'article 520 de la LECrim. Es produeix la paradoxa que el detingut és informat del dret que té a designar advocat, però se l'avisava que aquest dret es farà efectiu tan bon punt sigui traslladat a les dependències policials dels Mossos d'Esquadra. El mateix passa amb l'exercici d'altres drets del 520, com ara comunicar el fet de la detenció a un familiar.
- d) Amb la lectura de drets, els agents policials no s'asseguren que el detingut coneix els fets que se l'imputen i que comprèn els drets recollits en l'article 520 LECrim.
- e) La duració de la detenció a les dependències policials de la Guàrdia Urbana i de la Policia Local van més enllà del que es considera un temps mínim imprescindible per acomplir els primers tràmits de la detenció.
- f) La comunicació de la detenció de qualsevol ciutadà al Col·legi d'Advocats no es fa de manera immediata.

11.3. Organismes no governamentals

a) Amnistia Internacional

L'informe de 2009 de la secció espanyola d'Amnistia internacional recull els fets del 4F amb motiu del judici de 2008, i analitza amb profunditat les possibles lesions a Drets Fonamentals i anomalies en l'actuació.

b) Observatori del Sistema Penal i els Drets Humans (OSPDH) de la Universitat de Barcelona (UB)

En relació a aquest observatori s'ha trobat un informe sobre el cas del 4F amb motiu del judici de 2008.

c) Coordinadora per a la Prevenció i Denúncia de la Tortura (CPDT)

(Informe anual: 2009, 2010, 2011, 2012, 2013)

<http://www.prevenciontortura.org/documentos/>

Els informes anuals del CPDT entre 2009 i 2013 (no s'ha pogut accedir a l'informe de 2014, probablement perquè encara no està finalitzat) recullen un total de 17 denúncies per actuacions de la Guàrdia Urbana.

11.4 .- Tramitacions de la Unitat de Règim Intern

Totes les actuacions de transcendència en seu judicial referides al punt 11.1 sobre delictes de maltractaments i contra la integritat moral estan essent objecte de seguiment i tenen un expedient incoat per part de l'URI, que es troba suspens pendent de les resolucions judicials que poden recau.

11.5.-La Guàrdia Urbana en context

Segons dades municipals consultades, des del 2010, el Cos de la Guàrdia Urbana el componen al voltant de 2.950 membres, entre agents i comandaments.

En els darrers cinc anys, de 2010 a 2014, la Guàrdia Urbana ha atès 1.989.037 trucades al 092, ha realitzat 1.526.730 intervencions, ha fet 33.730 detencions i 62.720 imputacions, el que representa un total de 96.450 persones que han estat denunciades judicialment per la presumpta comissió d'un delictes o una falta.

Les denúncies que es mencionen al punt 11.1 representen un 0,71 per mil del total de detencions, o un 0,25 per mil de totes aquestes denúncies.

V.- ACTUACIONS PORTADES A TERME I CONCLUSIONS

12.- Mesures adoptades per l'Ajuntament de Barcelona des del 2006

a) Mesures a partir del 2006

L'any 2008 es canvia el comandament de la Unitat Nocturna (UNOC).

Entre 2006 i 2014, s'han produït diversos moviments de personal a la UNOC, igual que ha succeït en la resta d'unitats de la Guàrdia Urbana, tant pel que fa als comandaments com als agents.

b) Mesures a partir del 2011

El segon semestre de 2011 **es va reforçar** la Unitat de Règim Intern de la Guàrdia Urbana.

El juliol de 2014, mitjançant un nou decret d'estructura de la Guàrdia Urbana, la Unitat de Policia Administrativa i de Seguretat (UPAS) i la Unitat Nocturna (UNOC) desapareixen i les seves funcions són assumides per la nova Unitat de Suport Policial (USP), de nova creació.

Les directrius, instruccions, protocols i demás normes de procediment intern s'han vist modificades, **reforçant els aspectes relatius a les obligacions vers el tracte a les persones, i en particular les privades de llibertat i en custòdia de la Guàrdia Urbana.**

En les instal·lacions de la Guàrdia Urbana en què està prevista la presència de persones sota custòdia, en qualitat de detinguts, **s'han reforçat els sistemes de videovigilància i gravació així com els elements de confort.**

En les instal·lacions de la Guàrdia Urbana on les característiques del disseny constructiu impedeix modificar i millorar l'accessibilitat, ingrés, trasllat i custòdia d'una persona detinguda amb les exigències dels procediments vigents, la directriu és que les persones sota custòdia han de ser traslladades a una altra dependència que sí que estigui habilitada a l'efecte.

Les directrius, instruccions, protocols i altres normes de procediment intern relatives a les mesures de seguretat i protecció dels agents s'han vist reforçades, així com el subministrament i disposició d'equipament de protecció policial i el seu entrenament d'ús.

13.- Conclusions

Primera

L'Ajuntament de Barcelona no és subjecte actiu per la revisió dels fets resolts judicialment, per tant no ho pot fer. En relació als fets ocorreguts el 4 de febrer de 2006, al carrer Sant Pere Més Baix 55, ha de respectar les desicions judicials.

Segona

Malgrat no es pot establir la revisió d'allò jutjat, sí és procedent adoptar millores d'alguns processos del funcionament policial que ampliïn les garanties dels ciutadans i l'objectivitat de l'actuació municipal.

Tercera

L'Ajuntament de Barcelona està subjecte a les resolucions judicials.

La Sala segona del TS, mitjançant Sentència de 12 de juny de 2009, resol totes i cadascuna de les suposades vulneracions de Drets que els intervinents en el documental "*Ciutat Morta*" considera que són il·legals. Pel TS les proves són concloents.

No hem obtingut informació ni documentació a l'abast de l'Ajuntament que no estigués ja incorporada al sumari del cas.

Una vegada feta la denúncia a la Fiscalia per part d'aquesta Direcció, no s'observa cap element que porti a la revisió sinó és per la via legal establerta per a la revisió d'una sentència.

Quarta

Es constata que en la sèrie documental del Llibre de Detinguts de la comissaria de Ciutat Vella, no hi ha documents anteriors al dia 10 d'octubre de 2007.

Les gestions realitzades fan concloure que en aquella època existien llibres de registre de detinguts, que la gestió i conservació documental i el seu arxiu no es corresponia amb les normes establertes per la conservació dels documents públics, i que probablement els llibres no localitzats i altra documentació van ser destruïts sense poder-ne determinar la data.

Actualment, la gestió documental respon a l'establert pel Reglament del Sistema Municipal d'Arxius aprovat pel Consell Municipal l'any 2010, i als criteris de conservació que estableix el catàleg subsegüent.

Cinquena

Els agents de la Guàrdia Urbana que van testificar i fonamenten els fets provats en el cas 4F van ser onze. Les testificals es complementen d'altres proves i evidències fàctiques.

D'aquests onze agents, cinc anys després, dos són condemnats en l'anomenat cas "bikini". Els fets provats pel 4F no han estat desvirtuats en seu processal.

Sisena

La imputació i posterior condemna a aquests dos agents pels fets ocorreguts el 6 de setembre de 2006 a la discoteca Bikini, no té una relació ni directa ni indirecta amb el cas del carrer Sant Pere Més Baix 55, el 4 de febrer del mateix any. No es pot establir una connexió objectiva que permeti a l'Ajuntament de Barcelona actuar en un sentit diferent al contingut a les Sentències.

Setena

Les millores introduïdes amb posterioritat al 2011 en les dependències policials, han anat incorporant les recomanacions del Síndic de Greuges de Catalunya, en tant que Autoritat Catalana per la Prevenció de la Tortura fa en cada inspecció periòdica, relatives a les condicions de les instal·lacions i d'atenció dels detinguts. És vigent la Instrucció que les instal·lacions que no compleixen els requeriments estàndards de seguretat i condicions de custòdia de les persones detingudes no siguin utilitzades per acollir detinguts.

Vuitena

En el procés de declaració d'incapacitat dels dos agents de l'anomenat cas "Bikini", no consta als arxius municipals cap informe municipal ni l'Ajuntament ha participat, de forma directa o de forma indirecta, en l'esmentada qualificació, i aquesta li correspon a la *Comisión de Evaluación y Incapacidades (CEI)* i a l'*INSS*. Abans de la declaració hi participen l'Institut Català d'Avaluacions Mèdiques (ICAM) i el metge de capçalera corresponent sense que aquests informes siguin vinculants pel CEI.

Cal notar de forma especial que la defensa jurídica dels agents no la va satisfer l'Ajuntament de Barcelona.

Novena

La obertura dels expedients disciplinaris l'any 2006 a la vista dels fets ocorreguts en el cas "*Bikini*" són correctes. I també és correcte la seva suspensió a fi i efecte d'evitar el *non bis in idem* de conformitat amb l'article 25 CE.

Sobre les penes d'inhabilitació imposades en seu judicial als agents, l'Ajuntament no les ha executat atès que la declaració prèvia d'incapacitat va comportar la baixa de la plantilla de l'Ajuntament. Així doncs, al no formar part de la plantilla de l'Ajuntament de Barcelona no se'ls pot inhabilitar.

Cal tenir present, que la inhabilitació absoluta se'ls aplicarà des de la data que estableixi la pròpia Audiència Provincial en la liquidació de la condemna.

Desena

Aquest informe ha estudiat i relacionat les denúncies per maltractaments de la GU a partir de la informació disponible contrastada en els registres corresponents (vg. punt 11.5 d'aquest informe).

En cap cas es pot dir que la Guàrdia Urbana de Barcelona és el cos policial que acumula més denúncies d'aquest tipus, ni a Catalunya ni a l'Estat espanyol.

No obstant això, se sotmet aquest informe a qualsevol altre criteri millor fonamentat en Dret.

Barcelona, 23 de febrer de 2015

Direcció de Serveis Jurídics Centrals